

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมาของการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจนกระทั่งได้มีการพัฒนาจนสู่กีฬาฟุตบอลอาชีพ และเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ในการศึกษาประวัติและความเป็นมา ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารทั้งชั้น ได้แก่ วิทยานิพนธ์ หนังสือประวัติศาสตร์ วารสาร เอกสารทางราชการต่าง ๆ เช่น บันทึกระเบียบ คำสั่งของทางราชการ จดหมายเหตุด่วนและอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งเอกสารบางอย่างไม่สามารถหาจากต้นฉบับได้ จำเป็นต้องอ้างอิงจากเอกสารอันดับรอง นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ โดยเขียนบรรยายเป็นความเรียงและตารางแบ่งเป็นชุดทั้งหมด 6 ชุด ในส่วนของการสำรวจ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยในปัจจุบัน โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม คือ คณะกรรมการจัดการแข่งขัน จำนวน 24 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.33 ผู้จัดการทีม จำนวน 18 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 15 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.00 ผู้ฝึกสอน จำนวน 18 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 18 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 และนักฟุตบอล จำนวน 270 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 231 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.00 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺: Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer Plus) เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ก. ประวัติและความเป็นมาของการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย

กีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ได้มีการเล่นกันมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ซึ่งยังไม่มีการจัดการแข่งขันอย่างเป็นทางการ ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ได้ส่งพระเจ้าลูกยาเธอ พระเจ้าหลานยาเธอ และข้าราชการบริพาร ไปศึกษาวิชาการยังประเทศยุโรป ที่ซึ่งมีความนิยมกีฬานี้กันมาก ได้นำกีฬานี้กลับมาเผยแพร่ในประเทศไทย และได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยกระทรวงธรรมการ ในปี พ.ศ. 2443 นับเป็นจุดเริ่มต้นของการแข่งขันฟุตบอลในประเทศไทย ซึ่งต่อมาได้มีหน่วยงานรับผิดชอบและทำหน้าที่ในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ตลอดจนมีการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน โดยผู้วิจัยจะได้สรุปข้อมูลจากการวิเคราะห์เป็นยุค ๆ ดังนี้

1. ยุคเริ่มแรกกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2443-2457)
2. ยุคเริ่มของคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทยและสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2458-2474)
3. ยุคมีคของวงการฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2475-2490)
4. ยุคฟื้นฟูกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2491-2504)
5. ยุคเข้าสู่ระบบสากลของกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2505-2525)
6. ยุครุ่งเรืองของกีฬาฟุตบอลและการพัฒนาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย (พ.ศ. 2526-ปัจจุบัน)

1. ยุคเริ่มแรกกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2443-2457)

ในยุคเริ่มแรกกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย อยู่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้เริ่มให้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลประชาชนอย่างเป็นทางการครั้งแรกของประเทศไทย ต่อมากกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ เริ่มมีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนในยุคเริ่มแรกนี้ ดังจะได้สรุปประวัติและความเป็นมาของการจัดและดำเนินการกีฬาฟุตบอล ในยุคเริ่มแรกกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2443-2457 ดังนี้

พ.ศ. 2443 กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลประชาชนขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกของประเทศไทย ที่ท้องสนามหลวง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เล่นเกิดความสุขสนุกสนาน อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่การกีฬาฟุตบอลให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสได้ชมด้วย ในการแข่งขันผู้เล่นโดยส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2444 กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้เริ่มจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน เพื่อชิงถ้วยของกรมศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้นักเรียนที่ร่วมในการแข่งขันมีคุณธรรม 4 ประการ คือ มีใจนักเลง (แข่งขันกันซึ่งหน้า) มีความสามัคคี มีความอาจหาญและมีขันติ ได้กำหนดให้นักเรียนที่เข้าแข่งขันมีอายุไม่เกิน 20 ปี จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออกใช้สนามแข่งขันหลายสนาม ได้แก่ สนามหลวง สนามโรงเรียนมหิตลครุฝั่งตะวันตก สนามโรงเรียนราชบุรณะ (ส่วนกุหลาบวิทยาลัยในปัจจุบัน) สนามโรงเรียนมหิตลครุอาจารย์ และสนามหน้ากระทรวงธรรมการ จากนั้นกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนเป็นประจำทุกปี อีกทั้งได้พัฒนาการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน ในปี พ.ศ. 2448 กรมศึกษาธิการ ได้จัดทำโปรแกรมการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน นับเป็นโปรแกรมการแข่งขันฟุตบอลฉบับแรกของประเทศไทย และต่อมาในปี พ.ศ. 2452 กรมศึกษาธิการ ได้มีการประกาศระเบียบข้อบังคับการเล่นฟุตบอลชิงโล่ของกรมศึกษาธิการเป็นฉบับแรก และในปี พ.ศ. 2452 กรมศึกษาธิการ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลสำหรับครูเพื่อชิงโล่รางวัลขึ้นเป็นครั้งแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูได้มีกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ อีกทั้งเป็นการสร้างความสามัคคี และยังเป็นการสร้างควมสามัคคีในการเล่นของครู เพื่อที่จะได้นำไปฝึกซ้อมนักเรียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2455 กรมศึกษาธิการ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนประจำปี คงยึดวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียน

มีคุณธรรม 4 ประการ คือ มีใจนักเลง มีความสามัคคี มีความอาจหาญและมีขันติ ในปีนี้ได้แบ่งเป็น 2 รุ่น เรียกว่าชุดเล็กและชุดใหญ่ ผู้เล่นชุดเล็กจะต้องมีอายุไม่เกิน 18 ปี และชุดใหญ่ต้องมีอายุไม่เกิน 20 ปี และในปี พ.ศ.2457 ได้จัดการแข่งขันโดยแบ่งออกเป็น 3 รุ่น คือ รุ่นเล็ก รุ่นกลาง และรุ่นใหญ่

2. ยุคเริ่มของคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทยและสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (พ.ศ.2458-2474)

ในช่วงแรกของยุคนี้อยู่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2454-2468) ได้ทรงเห็นถึงความสำคัญของการกีฬาฟุตบอล ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการเล่นในหมู่เด็กเรียน ข้าราชการ ทหารและประชาชน ตลอดจนมีการเล่นและแข่งขันกันในตัวเมืองต่าง ๆ (ต่างจังหวัด) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลนักเรียนในขณะเริ่มแรกนั้น ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังคงมีการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลนักเรียน สืบต่อเนื่องจากในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในปี พ.ศ.2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลระหว่างทหาร ตำรวจและเสือป่า ซึ่งเป็นการแข่งขันฟุตบอลในรูปแบบสโมสรเป็นครั้งแรก อีกทั้งการแข่งขันครั้งนี้ ถือได้ว่าเป็นการจัดการแข่งขันสำหรับผู้มีวิสัยทัศน์ เพราะเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์จากนักเรียนแล้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เล่นมีคุณลักษณะ 5 ประการ คือ มีใจนักเลง มีความสามัคคี มีความกล้าหาญ มีความอดทน และมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง เรียกการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลสำหรับพระราชทานถ้วยทองของหลวง" (ถ้วยทองนักรบ) มีรางวัลคือถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สำหรับถ้วยที่พระราชทานนั้นมีให้ทั้งสำหรับทีมที่ชนะเลิศและทีมที่มีฝีมืออ่อนที่สุด ที่เรียกว่าถ้วยกะลา ในการแข่งขันพระองค์ได้ทรงแต่งตั้งกรรมการขึ้นเพื่อดำเนินการแข่งขัน ประกอบด้วย กรรมการที่ปรึกษา กรรมการจัดการ และกรรมการตัดสิน อีกทั้งได้มีการจัดทำระเบียบการแข่งขัน ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้สนามแข่งขันที่สนามเสือป่า ถนนหน้าพระลาน และได้มีการเก็บค่าเข้าชมการแข่งขัน นอกจากนี้พระองค์ได้เสด็จพระราชทานถ้วยรางวัล

สำหรับการแข่งขันที่ทางคณะกรรมการฟุตบอลได้จัดขึ้น และได้พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทานเงินในการจัดทำ กรอบรูปและสิ่งของต่าง ๆ สำหรับพระราชทานแก่ทีมฟุตบอลที่ร่วมการแข่งขัน นับได้ว่าเป็นรางวัลที่มีเกียรติอย่างยิ่งสำหรับนักฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันสมัยนั้น

ภายหลังการจัดการแข่งขันฟุตบอลด้วยทองของหลวงจบลง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริที่ว่า การเล่นฟุตบอลในประเทศไทยสมควรมีหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อดำเนินกิจการให้เป็นที่เรียบร้อย และดำรงคงอยู่ พระองค์จึงได้มีพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ผู้ที่เป็นคณะกรรมการในคณะฟุตบอลด้วยทองของหลวงได้เปลี่ยนเป็นกรรมการของคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทย และในวันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2459 พระองค์ทรงโปรดให้คณะฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้จัดตั้งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยขึ้น อีกทั้งได้ทรงมีพระบรมราชโองการตราข้อบังคับลักษณะปกครองคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทย และให้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีพระองค์เป็นองค์อุปถัมภ์ จากนั้นปรากฏว่าได้มีสโมสรฟุตบอลของกรมทหารและกรมในกระทรวง ทบวงการ หรือแม้แต่บริษัทที่ทำการค้าขาย เข้าเป็นสมาชิกจำนวนมาก และในปี พ.ศ.2459 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้เริ่มมีการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในรูปแบบสโมสร สำหรับสมาชิกของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย และถือว่าเป็นการจัดการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชนขึ้นอีกครั้ง รายการ นอกจากการแข่งขันฟุตบอลด้วยทองของหลวง (ถ้วยนี้กรบ) เรียกการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลสำหรับถ้วยของคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทย" มีวัตถุประสงค์ในการจัดการแข่งขัน เพื่อที่จะให้การแข่งขันฟุตบอลได้มีการแพร่หลายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ยังไม่มีความชำนาญในการเล่น ได้มีการฝึกหัดจนเกิดความชำนาญมากขึ้น ปรากฏว่ามีทีมสมัครเข้าร่วมการแข่งขันจำนวนมาก ทำให้คณะฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้จัดการแข่งขันเป็น 2 ชุด ได้แก่ การแข่งขันฟุตบอลถ้วยใหญ่และถ้วยน้อย ปัจจุบันยังคงมีการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้อยู่ เรียกการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก และ ข" และในการจัดการแข่งขันสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้มีการเก็บค่าเข้าชมการแข่งขัน ทำให้สมาคมมีรายได้สำหรับดำเนินการแข่งขัน ตลอดจนสามารถที่จะดูแลและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยจะได้จัดและดำเนินการในปีต่อ ๆ ไปได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งในวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ.2468 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกสมาพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (Federation International de Football Association) หรือเรียกว่า F.I.F.A (ฟีฟ่า) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการควบคุมสหพันธ์ฟุตบอลของทุก ๆ ประเทศ

หรือหมู่เกาะต่าง ๆ ทั่วโลก และต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทรงรับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2468

นอกจากนี้การจัดการแข่งขันฟุตบอลของทางสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยแล้ว ในส่วนของ การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนของกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ยังคงมีการจัดและดำเนินการแข่งขันเป็นประจำทุกปี ในปี พ.ศ. 2458 ทางกรมศึกษาธิการ ได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน คงยึดวัตถุประสงค์เดิม คือ เพื่อให้ผู้เล่น มีใจรักเลง (แข่งขันกันซึ่งหน้า) มีความสามัคคี มีความอาจหาญและมีขันติ อีกทั้งจัดรุ่นในการแข่งขัน เช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2457 คือ รุ่นใหญ่ รุ่นกลางและรุ่นเล็ก แต่ในปี พ.ศ. 2458 ได้มีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำการแข่งขันฟุตบอลฝ่ายต่าง ๆ ขึ้น เพื่อควบคุมและดำเนินการแข่งขันให้เป็นที่เรียบร้อย ซึ่งนอกจากผู้ตัดสิน ผู้กำกับเส้นและผู้จดรายงานการแข่งขันแล้ว ยังจะต้องมีเจ้าของบ้านคืออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนที่เป็นเจ้าของสนามแข่งขัน ผู้ใหญ่บ้านคือครูที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาสนาม ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดการแข่งขัน อีกทั้งป้องกันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถจัดครูผู้ช่วยในการดูแลเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบ ๆ สนามได้อีกด้วย พ.ศ. 2459 ได้มีการกำหนดอายุของผู้เข้าแข่งขัน คือ รุ่นเล็ก ให้มีอายุไม่เกิน 14 ปี ส่วนรุ่นกลางและรุ่นใหญ่นั้น ไม่ได้มีการกำหนดอายุของนักเรียนที่เข้าแข่งขันไว้ พ.ศ. 2460 มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน 2 รุ่น คือ รุ่นใหญ่ สำหรับนักเรียนอายุไม่เกิน 18 ปี และรุ่นเล็ก สำหรับนักเรียนอายุไม่เกิน 15 ปี และกรมศึกษาธิการ ได้ยึดเกณฑ์การแบ่งรุ่นนี้ไว้จนถึงปี พ.ศ. 2465 จึงได้มีการจัดการแข่งขัน 3 รุ่น ได้แก่ รุ่นเล็ก รุ่นกลางและรุ่นใหญ่ โดยให้ส่วนสูงเป็นเกณฑ์ในการกำหนดรุ่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2466 กรมศึกษาธิการ ได้ใช้อายุและส่วนสูงเป็นเกณฑ์ในการกำหนดรุ่น อีกทั้งได้จัดการแข่งขันฟุตบอลรุ่นพิเศษอีกหนึ่งรุ่น จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2474 ทางกรมศึกษาธิการ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน 3 รุ่น ได้แก่ รุ่นเล็ก รุ่นกลางและรุ่นใหญ่ โดยใช้ส่วนสูงและน้ำหนักเป็นเกณฑ์ในการกำหนดรุ่น

3. ยุคมีคของวงการฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2475-2490)

ในยุคนี้อยู่ในช่วงปลายสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 (2475-2476) และอยู่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (พ.ศ. 2477-2489) เนื่องจากมีเหตุความไม่สงบและเหตุการณ์ทางบ้านเมืองหลายครั้ง ทำให้การแข่งขันที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้จัดและดำเนินการแข่งขันอยู่ ได้แก่ ฟุตบอลถ้วยใหญ่และฟุตบอลถ้วยน้อย ต้องงดเว้นการจัดและดำเนินการแข่งขัน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2475-2490 (ถ้วยน้อยเริ่มจัดตั้งแต่ พ.ศ. 2474) แต่การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนของกรมศึกษาธิการ คงมีการจัดและดำเนินการแข่งขันอยู่ต่อไป เพราะเนื่องจากเห็นว่าเป็นพลศึกษา ยกเว้นเพียงบางปี ที่มีเหตุจำเป็นเท่านั้น

พ.ศ. 2475 กรมศึกษาธิการ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังความสามัคคีซึ่งกันและกัน งดโล่รางวัลสำหรับโรงเรียน แบ่งเป็น 3 รุ่น ได้แก่ รุ่นเล็ก รุ่นกลางและรุ่นใหญ่ โดยใช้ส่วนสูงและน้ำหนักเป็นเกณฑ์กำหนดรุ่น พ.ศ. 2476 กรมศึกษาธิการ ได้มีการจัดการแข่งขันเพื่อชิงโล่รางวัลของกรมศึกษาธิการอีกครั้ง มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้ผู้เล่น มีใจนักเลง มีความสามัคคี มีความอาจหาญและมีขันติ และในช่วงปลายปี พ.ศ. 2476 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตั้งกรมพลศึกษาขึ้นทำหน้าที่รับผิดชอบในการและดำเนินการแข่งขันกีฬานักเรียนทั่วประเทศ ซึ่งในส่วนของกีฬานักเรียนส่วนภูมิภาค ได้ให้ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการ อีกทั้งได้จัดทำระเบียบข้อบังคับการแข่งขันต่าง ๆ และต่อมาได้มีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นในสมัยต่อ ๆ มา นอกจากนั้นทางกรมพลศึกษา ยังได้จัดงบประมาณสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน ทำให้การกีฬานักเรียนมีความก้าวหน้าเป็นอย่างถึงจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2477 เป็นปีแรกที่กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการการแข่งขันกีฬาระหว่างนักเรียน คงมีวัตถุประสงค์เหมือนเดิม คือ มีใจนักเลง มีความสามัคคี มีความอาจหาญและมีขันติ นอกจากการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนแล้วในปีนี้คณะกรรมการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณีร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเสริมสร้างสามัคคีและเพื่อนำเงินรายได้เพื่อช่วยเหลือการกุศล การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ได้มีการจัดการแข่งขันทุกปี นับได้ว่าการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้เป็นจุดเริ่มต้นให้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลในระดับมหาวิทยาลัย ต่อมา พ.ศ. 2480

กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบข้อบังคับการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นฉบับแรก ซึ่งใช้เป็นข้อบังคับควบคุมความประพฤตินักกีฬาที่คลุกกีฬา การประท้วง การส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน การแต่งกาย อีกทั้งได้จัดการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน โดยใช้อายุ ส่วนสูงและน้ำหนัก เป็นเกณฑ์ ในการกำหนดรุ่น จนกระทั่งในปี พ.ศ.2490 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศยกเลิกข้อบังคับ การแข่งขันกีฬานักเรียน ของกระทรวงธรรมการ พ.ศ.2480 และได้ออกข้อบังคับการแข่งขัน กีฬานักเรียนขึ้นฉบับใหม่ มีวัตถุประสงค์ของการจัดและดำเนินการแข่งขันเพื่อให้ให้นักเรียนมีร่างกายสมบูรณ์ จิตใจเป็นนักกีฬา และมีมารยาทอันดีงามเหมาะสมแก่การสังคม และได้ยึดข้อบังคับ การแข่งขันนี้ไว้จนถึงปี พ.ศ.2512

4. ยุคฟื้นฟูกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ.2491-2504)

ยุคนี้อยู่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 การกีฬา ฟุตบอลในประเทศไทยมีการพัฒนาเป็นอย่างมาก พ.ศ.2491 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้จัด และดำเนินการแข่งขันฟุตบอลถ้วยใหญ่และถ้วยน้อยต่อ หลังจากหยุดการแข่งขัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475-2490 และในปี พ.ศ.2491 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้ส่งนักฟุตบอลไปแข่งขันชิงถ้วย ประเทสเป็นครั้งแรก ที่ประเทศเวียดนาม และประเทศเวียดนาม ได้ส่งทีมเข้ามาแข่งขันใน ประเทศไทยหลายครั้ง โดยใช้นามสกุลชลาศัย กรีฑาสถานแห่งชาติ เป็นสนามในการแข่งขัน พ.ศ.2491 กรมพลศึกษา ได้เริ่มมีการให้งบประมาณในการอุดหนุนสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยเป็น ครั้งแรก อีกทั้งในปีนั้นคณะรัฐมนตรี ได้ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมการกีฬาสันทนาการในประเทศไทย และทำหน้าที่ในการประสานงาน กับโอลิมปิกระหว่างประเทศและหน่วยงานกีฬาอื่น ๆ ทั้งในภาคพื้นเอเชีย และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก นอกจากนั้นคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ยังได้จัดงบประมาณอุดหนุนสำหรับ สมาคมนักกีฬา ที่จะต้องส่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขันระดับประเทศอีกด้วย จนกระทั่งปี พ.ศ.2499 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับลักษณะปกครอง และเรียกชื่อสมาคมเสีย ใหม่ว่า "สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์" หรือ ส.พ.ท.

(The Football Association of Thailand under the Royal Patronage of His Majesty the King) และในปีนั้นประเทศไทยได้สิทธิ์ส่งนักฟุตบอลเข้าร่วมในการแข่งขัน กีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 16 ณ กรุงเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ไทยมี

ลิตีส์ซึ่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขัน ต่อมา พ.ศ. 2500 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกสมาพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชีย หรือ เอ.เอฟ.ซี. (A.F.C.) จากนั้นสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลทั้งภายในและการแข่งขันระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยได้เป็นสมาชิกอยู่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุก ๆ ปี มาจนถึงปัจจุบัน

การจัดการแข่งขันฟุตบอลภายในประเทศในขณะนี้ นอกจากสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ จะได้มีการจัดแล้ว กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนประจำปีต่อตามเดิม โดยยังคงยึดหรือบังคับการแข่งขันที่สนามกีฬา พ.ศ. 2490 ต่อมา พ.ศ. 2502 เทศบาลนครกรุงเทพ ได้เริ่มจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนและประชาชนขึ้นเป็นครั้งแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยผลิตและส่งเสริมผู้เล่นกีฬาฟุตบอลให้แพร่หลายยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีพละกำลังสมบูรณ์ จิตใจเข้มแข็ง และเป็นนักประชาธิปไตยตามนโยบายของรัฐ การจัดการแข่งขันได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทนักเรียนรุ่นเล็ก ประเภทนักเรียนรุ่นใหญ่และประเภทประชาชน อีกทั้งในปี พ.ศ. 2502 ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง (ซีเกมส์) ครั้งที่ 1 ณ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ให้มีความกระชับมิตรสนมยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ปรับปรุงการกีฬาและนักกีฬาของเราให้มีมาตรฐานขึ้น และเพื่อเปิดโอกาสให้นักกีฬาได้เตรียมตัวสำหรับแข่งขันกีฬาเอเซียเกมส์และกีฬาโอลิมปิกต่อไป การแข่งขันฟุตบอลในกีฬาแหลมทองเป็นกีฬาสชนิดหนึ่งซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้ให้ความร่วมมือกับทางคณะกรรมการในจัดและดำเนินการแข่งขัน และได้คัดเลือกตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วมในการแข่งขัน มีประเทศที่ร่วมในการแข่งขันครั้งแรก ได้แก่ ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย กัมพูชาและสิงคโปร์ การจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง (ซีเกมส์) จะจัดทุก ๆ 2 ปี หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 ประเทศไทยได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ครั้งที่ 3 ซึ่งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้ทำหน้าที่ในการจัดและดำเนินการแข่งขันและได้คัดเลือกเยาวชนทีมชาติไทยเข้าร่วมในการแข่งขัน การแข่งขันครั้งนี้มีเยาวชนจาก 9 ประเทศ เข้าร่วมในการแข่งขัน ได้แก่ เกาหลีใต้ พม่า ออสเตรเลีย มาเลเซีย ญี่ปุ่น สิงคโปร์ อินโดนีเซียและไทย การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ ในปัจจุบันยังคงมีการจัดการแข่งขันอยู่ โดยประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการแข่งขัน

5. ยุคเข้าสู่ระบบสากลของกีฬาฟุตบอลไทย (พ.ศ. 2505-2525)

สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้เริ่มพัฒนาการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในประเทศตามอย่างสากลมากยิ่งขึ้น มีจัดการแข่งขันฟุตบอลโดยแบ่งเป็นประเภทหรือที่เรียกว่า ดิวิชั่น (Division) เช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ คือได้จัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก, ข, ค และ ง โดยการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลประเภท ค และ ง ได้เริ่มจัดตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักฟุตบอลใหม่ ๆ ได้หาประสบการณ์เพิ่มเติมก่อนที่จะเข้าแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก และ ข อีกทั้งเป็นการให้นักฟุตบอล ที่ตกอันดับมาจากการแข่งขันฟุตบอลถ้วย ก และ ข ได้มีโอกาสพัฒนาฝีมือเพื่อที่จะกลับขึ้นไปแข่งขันในระดับเดิมอีกครั้งด้วย การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2509 ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 5 นับเป็นครั้งแรกของไทย กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬายอดนิยมหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจเป็นอย่างมาก สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้ทำหน้าที่ในการจัดและดำเนินการแข่งขัน และได้ส่งทีมฟุตบอลทีมชาติไทยเข้าร่วมแข่งขัน ผลการแข่งขันประเทศไทยไม่เคยประสบผลสำเร็จในการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้เลย พ.ศ. 2511 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ โดยได้เชิญทีมจากต่างประเทศเข้าร่วมในการแข่งขัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดทูนพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เพื่อส่งเสริมกระชับมิตรสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง และเพื่อสร้างมาตรฐานการเล่นฟุตบอลในภูมิภาคเอเชีย นับเป็นการพัฒนาการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลของไทยให้เข้าสู่ระดับนานาชาติมากยิ่งขึ้น

การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลของเทศบาลนครกรุงเทพ ปี พ.ศ. 2506 ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลโดยเพิ่มประเภทการแข่งขันขึ้นอีก 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทนักเรียนรุ่นจิ๋ว และประเภทเยาวชน ในปี พ.ศ. 2507 ทรงเวียนสวนกุหลาบ ทรงเวียนเทพศิรินทร์ ทรงเวียนกรุงเทพคริสเตียนและทรงเวียนอัสสัมชัญ ได้ร่วมกันจัดการแข่งขันฟุตบอลจตุรมิตรสามัคคีขึ้นเป็นครั้งแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อจะส่งเสริมการกีฬาในระดับนักเรียน เป็นการสร้างความสนุกสนาน ความสามัคคีและเป็นกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจทั้งผู้ชมและผู้เล่น ปลูกฝังความมีน้ำใจ ทุ่มเท ทุ่มชนะ ทุ่มภัย อีกทั้งยังได้นำรายชื่อส่วนหนึ่งจากการจัดการแข่งขันทุกเหล่า ฯ ถวายโดยเสด็จพระราช

กุศลตามพระราชอัธยาศัยและสมทบทุนมูลนิธิสยามใจไทยด้วย และในปี พ.ศ.2507 ได้มีพระราช
 กฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาขึ้น มีหน้าที่รับผิดชอบในการเผยแพร่การกีฬาไปสู่ประชาชน
 อย่างทั่วถึง อีกทั้งมีหน้าที่ทำงานสัมพันธ์กับหน่วยกีฬาค่าง ๆ ซึ่งในสมัยต่อ ๆ มาได้มีบทบาทมาก
 ยิ่งขึ้น พ.ศ.2510 องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยได้จัดการแข่งขัน "กีฬาเขตแห่งประเทศไทย"
 ครั้งแรก (กีฬาแห่งชาติ) มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการกีฬาไปสู่ทุกจังหวัด อำเภอ
 ตำบลและหมู่บ้าน ฝึกให้ประชาชนได้เล่นกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพอนามัย เพื่อคัด
 เลื่อนนักกีฬาคัดเค้นไว้แข่งขันกีฬาระหว่างชาติต่อไป และเพื่อให้สมาคมกีฬาสโมสรเล่น มีโอกาส
 ฝึกฝนเจ้าหน้าที่ของสมาคมและเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค ให้มีความรู้และปฏิบัติงานอย่างมีประ
 สิทธิภาพ สำหรับการจัดการแข่งขันฟุตบอลและกีฬานิกอื่น ๆ ครั้งแรกนี้ ได้จัดการแข่งขันโดย
 แบ่งเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และ
 ภาคใต้ โดยให้จังหวัดในแต่ละภาคนั้นแข่งขันกันเพื่อหาตัวแทนภาค เพื่อเข้ามาแข่งขันในรอบชิง
 ชนะเลิศที่กรุงเทพฯ จนกระทั่งการแข่งขันครั้งที่ 16 องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย
 หรือการกีฬาแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนชื่อจาก "ภาค" เป็น "เขต" แทน เนื่องจากอาจปะปน
 กับภาคของทางราชการ จึงได้เปลี่ยนและใช้เลขที่กำกับแต่ละเขต ไว้ เรียกชื่อการแข่งขันใหม่
 ว่า "การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ" พ.ศ.2513 ภาควิชาการศึกษาศิลปวัฒนธรรม นำโดยสโมสรธนาคาร
 กรุงเทพฯ ได้ริเริ่มจัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน จากพระบาทสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
 พระบรมราชินีนาถ ขึ้นเป็นครั้งแรก (Queen's Cup) มีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้โดยเสด็จ
 พระราชกุศล สนับสนุนและส่งเสริมการกีฬาฟุตบอลไทย และเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีใน
 ระหว่างสโมสรและนักกีฬาฟุตบอล การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้มีการจัดการแข่งขันเป็นประจำ
 ทุกปี โดยได้หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขัน นับเป็นการแข่งขันรายการหนึ่งที่
 สโมสรต่าง ๆ ให้ความสนใจและส่งเสริมร่วมการแข่งขันจนถึงปัจจุบัน และในปี พ.ศ.2513
 คณะกรรมการมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ร่วมกันจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการ
 โดยได้รวมเอาชนิดกีฬา 12 ชนิด รวมทั้งกีฬาฟุตบอลมาจัดการแข่งขันพร้อม ๆ กัน ในการแข่ง
 ขันกีฬามหาวิทยาลัย สำหรับการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งแรก ได้จัดการแข่งขัน ๘ มหา
 วิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อมาได้มีการเพิ่มชนิดกีฬาและมีมหาวิทยาลัยทั้งจากภาครัฐและเอกชนร่วม
 การแข่งขันเป็นจำนวนมาก และหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขัน มีการจัดการ
 แข่งขันเป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน (ยกเว้นบางปีที่มีเหตุขัดข้อง) พ.ศ.2514 กองกีฬา กรม
 สวัสดิการทหารอากาศ กองทัพอากาศ ได้จัดการแข่งขันกีฬานักเรียนชิงถ้วยผู้บัญชาการทหาร

อากาศเป็นครั้งแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการกีฬาและพลานามัยแก่นักเรียน โดยเฉพาะบุตรหลานของข้าราชการทหารอากาศ เพื่อคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถมาเป็นตัวแทนสโมสรทหารอากาศ นับเป็นการส่งเสริมการกีฬาของกองทัพอากาศและกีฬาของชาติ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนและกองทัพอากาศ โดยเฉพาะครูอาจารย์และผู้ปกครองนักเรียน ส่งเสริมให้เด็กรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัยและรักหมู่คณะ เคารพต่อกฎกติกาการแข่งขัน และเพื่อเป็นการฝึกข้าราชการภายในกองกีฬา กรมสวัสดิการทหารอากาศให้มีประสบการณ์ในการทำงาน การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

6. ยุครุ่งเรืองของกีฬาฟุตบอลและการพัฒนาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย (พ.ศ. 2526-ปัจจุบัน)

การพัฒนาการกีฬาฟุตบอลในยุคที่ผ่านมาไปสู่ยุครุ่งเรืองของกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการต่าง ๆ หลายรายการ ทั้งที่เป็นรายการที่เคยมีการจัดเป็นประจำปีและรายการใหม่ ๆ ซึ่งนอกจากสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ กรมพลศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นผู้จัดแล้ว ในยุคนี้ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทในการจัดการแข่งขันอีกหลายรายการที่ได้รับความนิยม ทั้งจากนักฟุตบอลและประชาชน ทำให้กีฬาฟุตบอลในประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักฟุตบอลในสโมสรต่าง ๆ มีรายการแข่งขันมากขึ้นและมีการแข่งขันตลอดปี ยิ่งไปกว่านั้นยังมีรายได้จากรางวัลในการแข่งขันมากขึ้น ซึ่งบางรายการมีการให้รางวัลนับล้านบาท ทำให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ และสโมสรสมาชิกต่าง ๆ มีความต้องการจะพัฒนานักกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ไปสู่ฟุตบอลอาชีพเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ พ.ศ. 2526 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ร่วมกับชมรมฟุตบอลจังหวัดต่าง ๆ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์คัพขึ้นเป็นครั้งแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักกีฬาฟุตบอลได้มีการกระจายและแพร่หลายไปสู่ต่างจังหวัดมากยิ่งขึ้น การแข่งขันจะแบ่งเป็น 5 ภาค โดยให้แต่ละภาคจะจัดการแข่งขันเพื่อหาทีมชนะเลิศประจำภาคก่อน จากนั้นจึงจะได้มีการแข่งขันชิงชนะเลิศฟุตบอลรายการนี้อีกครั้ง ต่อมาในการจัดการแข่งขันครั้งที่ 4 ได้มีผู้ให้การสนับสนุนและใช้ชื่อการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลสยามซ่า ไทยแลนด์คัพ" การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (ยกเว้นปี พ.ศ. 2528 มีการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 13 ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ) พ.ศ. 2527 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ

เทศไทย ๆ ร่วมกับภาคเอกชน ในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ช็อคเกอร์ลีก
 เป็นครั้งแรก โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาการจัดการแข่งขันฟุตบอลในรูปแบบลีก และพัฒนาการ
 กีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ซึ่งการแข่งขันรายการนี้มีรูปแบบเช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ แต่ใน
 ประเทศไทยได้มีการปรับรูปแบบการจัดการแข่งขัน โดยทีมที่อยู่ในกรุงเทพ ๆ จะใช้สนามกลาง
 ในการแข่งขัน อีกทั้งเมื่อแข่งขันจนครบแล้ว ยังได้นำทีมที่ได้คะแนนสูงสุด 1-4 มาแข่งขันใน
 รอบชิงชนะเลิศอีกครั้ง แต่การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ มีการจัดได้เพียง 2 ครั้ง คือ พ.ศ.
 2527 และ พ.ศ. 2528 ภายหลังจากนั้น มิได้มีการจัดการแข่งขันอีก ทั้งนี้เนื่องจากประสบกับ
 ปัญหาต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดดำเนินการแข่งขัน ปัญหาที่
 บางทีมไม่ต้องการเป็นทีมเหย้า เนื่องจากจะต้องใช้งบประมาณในการจัดการแข่งขันมากและทีม
 ของตนเองอยู่ในอันดับท้าย ๆ อีกทั้งยังมีปัญหาเกี่ยวกับการขอลือ่นการแข่งขัน เป็นต้น ต่อมาในปี
 พ.ศ. 2528 นอกจากการจัดการแข่งขันฟุตบอลของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๆ แล้ว ในปี
 นี้ การกีฬาแห่งประเทศไทยได้เริ่มการจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ส่งเสริมการกีฬาของชาติให้ขยายไปทั่วประเทศ อีกทั้งเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนมีน้ำใจเป็น
 นักกีฬา มีระเบียบวินัยและมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และเพื่อเป็นแผนรองรับการแข่งขันกีฬา-
 แห่งชาติต่อไป สำหรับการแข่งขันฟุตบอลในกีฬาแห่งชาตินั้น ได้กำหนดอายุผู้เข้าแข่งขันไม่เกิน
 17 ปี (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นไม่เกิน 18 ปี) ส่วนการคัดเลือกและการดำเนินการแข่งขันนั้น ได้
 ยึดแบบเดียวกับการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ได้มีการจัดและดำเนินการ
 แข่งขันเป็นประจำทุกปีเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยจังหวัดต่าง ๆ ได้หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพใน
 การจัดและดำเนินการแข่งขัน พ.ศ. 2530 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๆ ร่วมกับภาค
 เอกชน ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลโตโยต้าคัพขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทีมฟุตบอลจากต่างจังหวัด
 ได้มีโอกาสแข่งขันกับสโมสรชั้นนำในระดับถ้วย ก ของประเทศไทย อีกทั้งเป็นการวัดมาตรฐาน
 การกีฬาฟุตบอลในประเทศอีกด้วย สำหรับทีมที่ร่วมในการแข่งขัน ประกอบด้วยสโมสรในระดับ
 ถ้วย ก จำนวน 6 ทีม ทีมที่ชนะเลิศในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์คัพในแต่ละภาค จำนวน 5
 ทีม และเพิ่มทีมที่ชนะเลิศรอบสุดท้ายไทยแลนด์คัพอีก 1 ทีม รวม 12 ทีม ทีมที่ชนะเลิศจะได้
 ถ้วยพร้อมเงินรางวัล นับเป็นการแข่งขันฟุตบอลรายการหนึ่ง ที่ได้รับความสนใจจากประชาชน
 เป็นอย่างมาก แต่การแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ได้มีการจัดจนถึงปี พ.ศ. 2536 ภายหลังจากนั้น
 มิได้มีการจัดการแข่งขันอีก ทั้งนี้เนื่องจากทางสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๆ มีการจัดและ
 ดำเนินการแข่งขันฟุตบอลหลายรายการ จึงจำเป็นต้องงดการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ไป

พ.ศ. 2531 คณะกรรมการมูลนิธิมหาวชิราลงกรณ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามบรมราชกุมาร (ม.ว.ก. ถ้วย) ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเกิดพระเกียรติพระองค์เนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพครบ 3 รอบ และได้ นำรายได้ส่วนหนึ่งจากการแข่งขันไปช่วยเหลือผู้ป่วยหรือผู้พิการทางออร์โธปิดิกส์ การแข่งขัน ฟุตบอลรายการนี้ได้เชิญทีมที่ชนะเลิศการแข่งขันฟุตบอลรายการสำคัญ ๆ ในประเทศไทยมาร่วม การแข่งขัน สำหรับทีมที่ชนะเลิศจะได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานไว้เป็นเกียรติ 1 ปี อีกทั้งยัง ได้รับเงินรางวัลซึ่งการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้นับว่าเป็นการแข่งขันที่ให้เงินรางวัลมากที่สุด ใน สมัยนั้น และในการแข่งขันปีต่อ ๆ มา ได้เพิ่มจำนวนเงินมากขึ้นตามลำดับทุก ๆ ปี แต่ภาย หลังปี พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นการจัดครั้งสุดท้าย มิได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลราย การนี้แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากสโมสรต่าง ๆ ที่ส่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขันครั้งก่อน ต่างต้องส่งทีม เข้าแข่งขันฟุตบอลรายการอื่น ๆ ที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ได้มีการจัดและดำเนินการ แข่งขันฟุตบอลหลายรายการ ทำให้คณะกรรมการจัดและดำเนินการแข่งขัน ประสบกับปัญหา เรื่องการจัดโปรแกรมการแข่งขันจึงได้งดจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ลง จะเห็นได้ว่าการ พัฒนากีฬาฟุตบอลในช่วงนี้ได้มีพัฒนาเป็นอย่างมาก มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลมาก มาชหลายรายการ ทั้งเป็นรายการที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ เป็นผู้จัดและดำเนินการ แข่งขันเอง บางรายการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดและดำเนินการ และบางรายการ มีหน่วยงานอื่นทำหน้าที่เป็นผู้จัดและดำเนินการเอง อีกทั้งรายการแข่งขันฟุตบอลในระยะนี้มี เงินรางวัลเป็นจำนวนมากเป็นสิ่งจูงใจในการแข่งขัน ทำให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ สโมสรต่าง ๆ มีความต้องการที่จะพัฒนากีฬาฟุตบอลในประเทศให้เป็นรูปแบบฟุตบอลอาชีพใน ประเทศอื่น ๆ ที่มีการพัฒนางานกีฬามืออาชีพภายในประเทศตนเองด้วยการจัดและดำเนินการ แข่งขันฟุตบอลอาชีพขึ้น ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาความสามารถนักฟุตบอลของประเทศไปด้วย จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2534 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ได้ร่วมกับภาคเอกชนจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลกึ่งอาชีพขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เรียกชื่อการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์เซมิโพรลีก" มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานกีฬาฟุตบอล ในประเทศไทย อีกทั้งเพื่อเป็นจุดเริ่มในการพัฒนากีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ทั้งนี้ ได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาด้านชาติ ฉบับที่ 1 ซึ่งจัดทำโดยการกีฬาแห่งประเทศไทย และคณะ รัฐมนตรีได้ประกาศใช้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2532 ซึ่งมุ่งที่จะพัฒนากีฬาของประเทศ ตั้งแต่การ พัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานจนได้มีการพัฒนาไปสู่การกีฬาอาชีพ การแข่งขันฟุตบอลได้มีการจัดการแข่งขัน

ในรูปแบบลีกคือมีการแข่งขันแบบเหย้า-เยือน ซึ่งประเทศไทยใช้สนามกลางเป็นสนามแข่งขัน และแข่งเก็บคะแนนสะสม มีทีมที่ร่วมในการแข่งขันจำนวน 6 ทีม ซึ่งเป็นสโมสรในระดับถ้วย ก ของประเทศไทยในขณะนั้น สำหรับการแข่งขัณรายการนี้ผู้เล่นสโมสรต่าง ๆ จะต้องจดทะเบียนเป็นนักฟุตบอลอาชีพกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ จำนวน 3 คน อีกทั้งสามารถนำผู้เล่นจากต่างชาติเข้าร่วมทีมได้อีกด้วยเพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้ชมการแข่งขัน โดยจะมีผู้เล่นชาวต่างชาติได้สโมสรละไม่เกิน 3 คน ผลการแข่งขันสโมสรใดได้คะแนนรวมสูงสุด จะได้รับถ้วยพร้อมเงินรางวัล 1,000,000 บาท ส่วนสโมสรที่มีคะแนนรวมรองอันดับ 1 จะได้ 600,000 บาท คะแนนรวมรองอันดับ 2 จะได้ 300,000 บาท และคะแนนรวมรองอันดับ 3 จะได้ 100,000 บาท นอกจากนี้ยังมีเงินรางวัลสำหรับสโมสรที่แข่งขันในแต่ละนัด โดยสโมสรที่ชนะจะได้ 100,000 บาท ส่วนสโมสรที่แพ้จะได้ 50,000 บาท ผลการแข่งขันปรากฏว่าสโมสรการทำเรือแห่งประเทศไทยชนะเลิศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอล "ไทยแลนด์เซมิโปรลีก" ขึ้นอีกเป็นครั้งที่ 2 โดยครั้งนี้ได้เพิ่มจำนวนผู้เล่นที่จะต้องจดทะเบียนอาชีพกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ จำนวน 6 คน ผลการแข่งขันปรากฏว่าสโมสรทหารบกชนะเลิศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2536-2538 ทางสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ มิได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอล ในลักษณะที่เรียกว่า "ฟุตบอลอาชีพ" เนื่องจากการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในลักษณะนี้ จะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และการจัดการแข่งขันในครั้งก่อน ประสบกับปัญหาด้านงบประมาณในการจัดและดำเนินการเป็นอย่างมาก ประชาชนยังให้ความสนใจน้อย อีกทั้งมีโปรแกรมการแข่งขันฟุตบอลรายการอื่น ๆ อีกมาก ทั้งที่เป็นการแข่งขันประจำปีหรือบางรายการที่จัดและดำเนินการแข่งขันร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ การแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน ประเภท ก, ข, ค และ ง ไทยแลนด์คัพ โตโยต้าคัพ เป็นต้น นอกจากนี้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันของภาคเอกชน ได้แก่ ฟุตบอล ม.ว.ก.คัพ เป็นต้น ซึ่งมีการแข่งขันตลอดทั้งปี จนทำให้บางรายการต้องงดการจัดไป หรือถ้าบางรายการยังมีการแข่งขันอยู่ก็จะแข่งขันกันในช่วงระยะเวลาติด ๆ กันมาก ทำให้ส่งผลต่อการพัฒนากีฬาฟุตบอลในประเทศเป็นอย่างมาก จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2539 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ได้พัฒนาการกีฬาฟุตบอลภายในประเทศ โดยได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลอาชีพขึ้นอีกครั้ง ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากภาคเอกชน ใช้ชื่อการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539" (จอห์นนี่ วอร์ดกเกอร์ ไทยแลนด์ลีก) มีวัตถุประสงค์ในการจัดและดำเนินการแข่งขันเพื่อที่จะ

พัฒนาและยกระดับสโมสร ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลให้ขึ้นสู่ระดับลีก เพื่อพัฒนามาตรฐานการจัดการแข่งขันฟุตบอลของประเทศไทยให้สามารถเทียบเคียงนานาชาติอารยะประเทศ เพื่อสร้างความสำเร็จของโค้ชและผู้สนับสนุนกีฬาฟุตบอล ให้มีความรักและนิยมมากยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างโอกาสให้นักฟุตบอลได้มีการแข่งขันมากขึ้น ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาทักษะของนักฟุตบอล การแข่งขันครั้งนี้ประกอบด้วยสโมสรในระดับถ้วยพระราชทานประเภท ก ทั้งหมด 18 สโมสร แข่งขันกันแบบเหย้า-เยือน เก็บคะแนนสะสม ทีมที่ได้คะแนนรวมอันดับ 1-4 จะเข้าไปแข่งขันในรอบรองและหาผู้ชนะเข้าไปแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศ ใช้สนามกลางเป็นสนามแข่งขัน ประกอบด้วย สนามศุภชลาศัย สนามจังหวัดสุพรรณบุรี สนามสิรินธรจังหวัดชลบุรี สนามจังหวัดอุทัย และสนามเทพหัสดิน ต่อมาภายหลังใช้สนามแข่งขันเพียง 3 สนาม ได้แก่ สนามศุภชลาศัย สนามจังหวัดสุพรรณบุรี และสนามสิรินธรจังหวัดชลบุรี ส่วนสนามศุภชลาศัยใช้แข่งขันเฉพาะรอบชิงชนะเลิศ สำหรับผู้เล่นที่ร่วมในการแข่งขันครั้งนี้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ไม่ได้มีการจดทะเบียนเป็นนักฟุตบอลอาชีพเหมือนอย่างการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกที่เคยมีมา ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันทางสมาคมฟุตบอลนานาชาติ ได้ให้อิสระแก่นักฟุตบอลอาชีพได้เล่นฟุตบอลรายการต่าง ๆ ที่สมาคมฟุตบอลนานาชาติจัดขึ้นได้ นอกจากนั้นการแข่งขันครั้งนี้สโมสรต่าง ๆ สามารถจัดหาผู้เล่นชาวต่างชาติเข้าร่วมทีมได้ เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจแก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และเป็นการพัฒนามาตรฐานการเล่นของนักฟุตบอลไทยให้มากขึ้น เช่นเดียวกับนักฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติ แต่อย่างไรก็ตามสโมสรแต่ละสโมสรจะมีผู้เล่นชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 10 คน และสามารถลงเล่นในสนามได้ไม่เกิน 5 คน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักฟุตบอลของไทยได้ร่วมทีมในการแข่งขัน สำหรับรางวัลในการแข่งขัน ทีมชนะเลิศจะได้รับถ้วยพร้อมเงินรางวัล 2,000,000 บาท ส่วนทีมรองชนะเลิศจะได้รับถ้วยพร้อมเงินรางวัล 1,000,000 บาท อีกทั้งทางฝ่ายจัดการแข่งขัน ได้มอบเงินสนับสนุนทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันอีกทีละ 200,000 บาท และได้แบ่งรายได้จากค่าผ่านประตูให้สำหรับทีมที่แข่งขัน ผลการแข่งขันปรากฏว่าสโมสรธนาคารกรุงเทพชนะเลิศ และสโมสรสมาชิกตลาดหลักทรัพย์รองชนะเลิศ ในปี พ.ศ. 2539 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ร่วมกับภาคเอกชน ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอล เอฟ.เอ.คัพ (สิงห์ เอฟ.เอ.คัพ) ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อจะพัฒนาระบบการจัดการแข่งขันให้ทัดเทียมกับชาติอื่น ๆ ซึ่งการแข่งขันฟุตบอลรูปแบบนี้ เป็นการแข่งขันทายการหนึ่ง ที่จัดควบคู่กับการแข่งขันฟุตบอลลีกหรือฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยอื่น ๆ มีทีมจากสโมสรต่าง ๆ เข้าร่วมในการแข่งขัน จำนวน 32 สโมสร ประกอบด้วยทีมจากไทยแลนด์ลีกทั้ง 18 ทีม และ

ทีมที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ เป็นผู้พิจารณาและเชิญเข้าร่วมอีกจำนวน 14 ทีม แข่งขันกับแบบแพ้คัดออก โดยมีรางวัลสำหรับสโมสรที่ชนะเลิศ 2,000,000 บาท ผลการแข่งขันปรากฏว่าทีมสโมสรทหารอากาศชนะเลิศ

ข. สภาพและปัญหาการจัดการและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539

1. สภาพทั่วไปของผู้ประกอบการแบบสมาคม

คณะกรรมการจัดการแข่งขันทั้งหมดเป็นชาย ส่วนใหญ่ มีอายุ 46-50 ปี ทั้งหมดมีประสบการณ์ในการจัดการแข่งขันฟุตบอลในระดับสโมสร มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา ประกอบอาชีพในบริษัทเอกชน เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดฟุตบอลอาชีพ ไม่เคยไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศอื่น ๆ ที่มีการจัดฟุตบอลอาชีพ

ผู้จัดการทีมทั้งหมดเป็นชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 41-45 ปี เข้าร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539 ในสังกัดสโมสรจำนวน 18 สโมสร ทั้งหมดมีประสบการณ์ในการเป็นผู้จัดการทีมระดับสโมสร มีประสบการณ์ในการเป็นผู้จัดการทีม มากกว่า 10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เคยผ่านการเป็นผู้อบรมในการเป็นผู้จัดการทีมหรือผู้ฝึกสอนฟุตบอล

ผู้ฝึกสอนทั้งหมดเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี เข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539 ในสังกัดสโมสรจำนวน 18 สโมสร ทั้งหมดมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ฝึกสอนในระดับสโมสร มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ฝึกสอนฟุตบอลมากกว่า 10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีวุฒิต่างพลศึกษา มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน เคยผ่านการอบรมการเป็นผู้ฝึกสอนฟุตบอล

นักฟุตบอลทั้งหมดเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539 ในสังกัดสโมสรจำนวน 18 สโมสร ทั้งหมดมีประสบการณ์

ในการเป็นนักฟุตบอลในระดับสโมสร มีประสบการณ์ในการเป็นนักฟุตบอลมากกว่า 10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ปัจจุบันยังเป็นนักศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขัน

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนรวมเห็นว่า การจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539 บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อและรายกลุ่ม พบว่า การจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539 บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความศรัทธาของผู้ชมและผู้สนับสนุนกีฬาฟุตบอล ให้มีความรักและนิยมนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้จัดการทีม โดยส่วนรวมเห็นว่า บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับน้อย

3. สภาพในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ.2539

3.1 สภาพการจัดดำเนินการ

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพในการจัดดำเนินการแข่งขันว่า รูปแบบการจัดการแข่งขันไม่เหมาะสม ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันมากเกินไป จำนวนทีมที่ร่วมในการแข่งขันมากเกินไป การจัดดำเนินการยังมีปัญหาในการดำเนินการแข่งขันตามโปรแกรมที่จัดไว้บ้าง การจัดการแข่งขันสามารถดำเนินการและแก้ไขปัญหได้บ้าง คณะกรรมการจัดการแข่งขันไม่ค่อสมมีการประสานงานกับสโมสรเท่าที่ควร มีการติดตามการประชาสัมพันธ์การแข่งขันทางหนังสือพิมพ์ และเห็นว่า การประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีคำร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันทุกข้อ ยกเว้นเกี่ยวกับจำนวนทีมที่ร่วมในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนใหญ่เห็นว่า มีจำนวนเหมาะสม

สรุปสภาพการจัดดำเนินการ พบว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีการติดตามการประชาสัมพันธ์การแข่งขันทางหนังสือพิมพ์

3.2 สภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขันและฝึกซ้อม

3.2.1 สภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขันว่า มีสนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอแต่ได้มาตรฐาน มีอุปกรณ์การแข่งขันจำนวนเพียงพอและได้มาตรฐาน มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย-ห้องอาบน้ำของสนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน มีห้องน้ำของสนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน มีห้องปฐมพยาบาลของสนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน มีห้องผู้ตัดสินที่สนามแข่งขันจำนวนเพียงพอแต่ไม่ได้มาตรฐาน มีห้องผู้สื่อข่าวที่สนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีคำร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันทุกข้อ ยกเว้นเกี่ยวกับมาตรฐานของห้องผู้ตัดสินที่สนามแข่งขัน คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องผู้ตัดสินที่สนามแข่งขันได้มาตรฐาน

สรุปสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน พบว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขันว่า มีสนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอ

3.2.2 สภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม

ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมว่า มีสนามฝึกซ้อมของสโมสรจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน มีลูกฟุตบอลฝึกซ้อมของสโมสรจำนวนเพียงพอและได้มาตรฐาน มีห้องพักเก็บตัวในการฝึกซ้อมของสโมสรจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน มีห้องประชุมหรือห้องอบรมของสโมสรจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน มีห้องพักผ่อนหลังฝึกซ้อมของสโมสรจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีคำร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันทุกข้อ ยกเว้นเกี่ยวกับห้องพักเก็บตัวใน

การฝึกซ้อมของสโมสร ผู้จัดการทีมโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องฝึกเก็บตัวในการฝึกซ้อมของสโมสร มีจำนวนเพียงพอและได้มาตรฐาน

สรุปสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม พบว่า ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมว่า สโมสรมีสนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน

3.3 สภาพบุคลากร

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของบุคลากรว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขันมีความสนใจในการหาความรู้เกี่ยวกับการจัดฟุตบอลอาชีพ เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาการจัดฟุตบอลไทยแลนด์ลีก คณะกรรมการจัดการแข่งขันไม่ทุ่มเทและส่งเสริม การจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 เท่าที่ควร ผู้ฝึกสอนยังมีความรู้และความสามารถไม่เพียงพอในการทำทีม สำหรับร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ผู้จัดการทีมไม่ค่อยดูแลและติดตามความก้าวหน้าของสโมสรเท่าที่ควร ผู้ตัดสินไม่ค่อยมีมาตรฐานในการตัดสิน ผู้ตัดสินไม่สามารถควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันได้ดีเท่าที่ควร นักฟุตบอลส่วนใหญ่ที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 มีความสามารถ แต่ยังไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการแข่งขัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีคำร้องสะท้อนความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นเกี่ยวกับการทุ่มเทและส่งเสริมของคณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 มาตรฐานและความสามารถในการควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันของผู้ตัดสิน คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ทางคณะกรรมการจัดการแข่งขันมีการทุ่มเทและส่งเสริมอย่างจริงจัง อีกทั้งเห็นว่าผู้ตัดสินมีมาตรฐานในการตัดสิน และผู้ตัดสินสามารถควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันได้ดี นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับการดูแลและติดตามความก้าวหน้าสโมสรของผู้จัดการทีม ผู้จัดการทีมโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้จัดการทีมมีการดูแลและติดตามความก้าวหน้าของสโมสรอย่างเต็มที่

สรุปสภาพบุคลากร พบว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของบุคลากรว่า ผู้ตัดสินไม่สามารถควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันได้ดีเท่าที่ควร

3.4 สภาพของงบประมาณและสวัสดิการ

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของงบประมาณและสวัสดิการว่า คณะกรรมการมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดและดำเนินการแข่งขัน สโมสรที่เข้าร่วมในการแข่งขันยังมีงบประมาณ และผู้สนับสนุนยังไม่เพียงพอเท่าที่ควร การจัดการวัลพิเศษ สำหรับนักฟุตบอลที่มีความสามารถประจำเดือนของคณะกรรมการจัดการแข่งขันยังจัดไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่ในการแข่งขันเมื่อนักฟุตบอลประสบอุบัติเหตุ จะได้รับสวัสดิการทางด้านค่ารักษาพยาบาลจากสโมสร นักฟุตบอลส่วนใหญ่ไม่ได้รับสวัสดิการพิเศษจากทางฝ่ายจัดการแข่งขันหรือทางสโมสร เกี่ยวกับการประกันอุบัติเหตุหรือการประกันชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีค่าร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นเกี่ยวกับการจัดการวัลพิเศษ สำหรับนักฟุตบอลที่มีความสามารถประจำเดือนของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ซึ่งทางคณะกรรมการจัดการแข่งขัน โดยส่วนใหญ่เห็นว่า มีการจัดการวัลสำหรับนักฟุตบอลที่มีความสามารถประจำเดือนได้อย่างเหมาะสม

สรุปสภาพงบประมาณและสวัสดิการ พบว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของงบประมาณและสวัสดิการว่า คณะกรรมการมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดและดำเนินการแข่งขัน

4. ปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539

4.1 ปัญหาการจัดดำเนินการ

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดดำเนินการแข่งขันว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับ จำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันน้อยและการจัดโปรแกรมการแข่งขัน นอกนั้นเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ระยะเวลาในการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์ และการจัดการทัศนศึกษา การจัดการแพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ดูแลนักกีฬาที่บาดเจ็บในการแข่งขัน มีปัญหาในระดับ

น้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนรวมเห็นว่า การจัดดำเนินการมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันน้อย นอกนั้นเป็นปัญหาระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ระยะเวลาในการแข่งขัน การจัดโปรแกรมการแข่งขันและการประชาสัมพันธ์ ส่วนที่เป็นปัญหาระดับน้อย ได้แก่ การจัดการแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลนักกีฬาที่บาดเจ็บในการแข่งขัน การป้องกันอุบัติเหตุจากหน่วยรักษาความปลอดภัย และการวางโปรแกรมฝึกซ้อมเพื่อเข้าร่วมในการแข่งขัน

ผู้จัดการทีมโดยส่วนรวมเห็นว่า การจัดดำเนินการมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับ จำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันน้อย, ระยะเวลาในการแข่งขัน, การจัดโปรแกรมการแข่งขัน และการจัดการกรรมการตัดสิน นอกนั้นเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การประชาสัมพันธ์ การป้องกันอุบัติเหตุจากหน่วยรักษาความปลอดภัย และจำนวนทีมที่ร่วมในการแข่งขัน ยกเว้นการจัดการแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลนักกีฬาที่บาดเจ็บในการแข่งขัน มีปัญหาระดับน้อย

ผู้ฝึกสอนโดยส่วนรวมเห็นว่า การจัดดำเนินการมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับ จำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันและการจัดโปรแกรมการแข่งขัน นอกนั้นเป็นปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ระยะเวลาในการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์และการประสานงานของคณะกรรมการจัดการแข่งขันกับสโมสร จำนวนทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันและการจัดการกรรมการตัดสินซึ่งมีค่าเท่ากัน ยกเว้นการจัดการแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลนักกีฬาที่บาดเจ็บในการแข่งขัน และการป้องกันอุบัติเหตุจากหน่วยรักษาความปลอดภัย มีปัญหาระดับน้อย

นักฟุตบอลโดยส่วนรวมเห็นว่า การจัดดำเนินการมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าชมการแข่งขัน

น้อย และการจัดโปรแกรมการแข่งขัน นอกนั้นเป็นปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับ จากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ระยะเวลาในการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์ และการจัดการ การตัดสิน ยกเว้นการจัดแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ดูแลนักกีฬาที่บาดเจ็บในการแข่งขัน และการป้องกันอุบัติเหตุจากหน่วยรักษาความปลอดภัย มีปัญหาระดับน้อย

4.2 ปัญหาสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก

4.2.1 ปัญหาสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขันว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับสนามแข่งขันอยู่ไกล นอกนั้นเป็นปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จำนวนสนามแข่งขันที่ไม่ได้มาตรฐาน สนามที่ใช้ในการแข่งขันมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ และการดูแลรักษาความสะอาดของสนามแข่งขัน กับแสงสว่างของสนามแข่งขันที่มีค่าเท่ากัน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนามแข่งขันอยู่ไกล จำนวนสนามแข่งขันที่ไม่ได้มาตรฐาน และแสงสว่างของสนามแข่งขัน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ผู้จัดการทีมโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนามแข่งขันอยู่ไกล จำนวนสนามแข่งขันที่ไม่ได้มาตรฐาน และสนามที่ใช้ในการแข่งขันมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยน

เครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ผู้ฝึกสอนโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับ สนามแข่งขันอยู่ไกล นอกนั้นเป็นปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การดูแลรักษาความสะอาดของสนามแข่งขัน จำนวนสนามแข่งขันที่ไม่ได้มาตรฐาน สนามที่ใช้ในการแข่งขันมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

นักฟุตบอลโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหามากที่สุดเกี่ยวกับ สนามแข่งขันอยู่ไกล และมีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับ คือ สนามที่ใช้ในการแข่งขันมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ การดูแลรักษา 1 ความสะอาดของสนามแข่งขันและแสงสว่างของสนามแข่งขัน อีกทั้งยังมีปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับจำนวนสนามแข่งขันที่ไม่ได้มาตรฐาน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

4.2.2 ปัญหาสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม

ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้าน สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน การขาดสิ่งจูงใจในการฝึกซ้อมในด้านสื่อการสอนต่าง ๆ และสนามที่ใช้ในการฝึกซ้อมมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

ผู้จัดการทีมโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน

การขาดสิ่งจูงใจในการฝึกซ้อมในด้านสื่อการสอนต่าง ๆ และสนามที่ใช้ในการฝึกซ้อมมีห้องน้ำ ห้องส้วมและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ

ผู้ฝึกสอนโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน การขาดสิ่งจูงใจในการฝึกซ้อมในด้านสื่อการสอนต่าง ๆ และสนามที่ใช้ในการฝึกซ้อมมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ

นักฟุตบอลโดยส่วนรวมเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การขาดสิ่งจูงใจในการฝึกซ้อมในด้านสื่อการสอนต่าง ๆ สนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน และมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกซ้อม เมื่อเปรียบเทียบกับที่ใช้ในการแข่งขันจริง อีกทั้งยังมีปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับสนามที่ใช้ในการฝึกซ้อมมีห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ

4.3 ปัญหาด้านบุคลากร

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านบุคลากรว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานในการตัดสินของผู้ตัดสิน อีกทั้งพบว่ามีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความเค็ดขาดและพร้อมที่จะรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน ความสามารถในการตัดสินและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักฟุตบอล นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนรวมเห็นว่า มีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การอุทิศตนและเสียสละอย่างเต็มความสามารถ ทั้งในการฝึกซ้อมและแข่งขัน ของนักฟุตบอล ความพร้อมเพรียงในการฝึกซ้อม และการติดตามความเคลื่อนไหวและพัฒนา การจัดฟุตบอลไทยแลนด์ลีกของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน อีกทั้งยังมีปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักฟุตบอล นอกนั้นมีปัญหาในระดับน้อยทุกข้อ

ผู้จัดการทีมโดยส่วนรวมเห็นว่า มีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานในการตัดสินของผู้ตัดสิน ความสามารถในการตัดสินและแก้ไขปัญหาของผู้ตัดสิน และความเด็ดขาดและพร้อมที่จะรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน อีกทั้งพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความยุติธรรมในการตัดสินตามหน้าที่ของผู้ตัดสิน การติดต่อสื่อสารกับนักฟุตบอลชาวต่างชาติของผู้ตัดสิน และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักฟุตบอล นอกนั้นมีปัญหาในระดับน้อย

ผู้ฝึกสอนโดยส่วนรวมเห็นว่า มีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานในการตัดสินของผู้ตัดสิน ความเด็ดขาดและพร้อมที่จะรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน และความสามารถในการตัดสินและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน อีกทั้งยังมีปัญหาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความยุติธรรมในการตัดสินตามหน้าที่ของผู้ตัดสิน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักฟุตบอล และการทุ่มเทและเสียสละในการสนับสนุนการจัดการแข่งขันของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน นอกนั้นมีปัญหาในระดับน้อยเกือบทุกข้อ

นักฟุตบอลโดยส่วนรวมเห็นว่า มีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานในการตัดสินของผู้ตัดสิน ความเด็ดขาดและพร้อมที่จะรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน และความยุติธรรมในการตัดสินตามหน้าที่ของผู้ตัดสิน อีกทั้งยังมีปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการตัดสินและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน การติดตามความเคลื่อนไหวและพัฒนาการจัดการฟุตบอลไทยแลนด์ลีกของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน และการ

ติดต่อสื่อสารกับนักฟุตบอลชาวต่างชาติของผู้ตัดสิน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

4.4 ปัญหาด้านงบประมาณและสวัสดิการ

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณและสวัสดิการว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ งบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขันของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน เงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงนักฟุตบอลไม่เพียงพอ และงบประมาณในการปรับปรุงและดูแลสนามแข่งขัน อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม พบว่า

คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนรวมเห็นว่า งบประมาณและสวัสดิการมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหารายข้อ พบว่า รายข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ งบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขันของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน นอกนั้นมีปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ งบประมาณในการปรับปรุงและดูแลสนามแข่งขัน อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ กับการจัดรางวัลในการแข่งขันที่มีค่าเท่ากันและงบประมาณในการทำทีมของสโมสรที่เข้าร่วม กับเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงที่ไม่เพียงพอที่มีค่าเท่ากัน

ผู้จัดการทีมโดยส่วนรวมเห็นว่า งบประมาณและสวัสดิการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับปัญหาจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ งบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขันของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน งบประมาณในการจัดหานักฟุตบอลที่มีความสามารถมาเสริมทีมในสโมสรต่าง ๆ และการทำประกันอุบัติเหตุหรือการทำประกันชีวิตแก่นักกีฬา

ผู้ฝึกสอนโดยส่วนรวมเห็นว่า งบประมาณและสวัสดิการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ งบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขันของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน งบประมาณในการทำทีมของสโมสรที่เข้าร่วมในการแข่งขัน และเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงนักฟุตบอลที่ไม่เพียงพอ

นักฟุตบอลโดยรวมเห็นว่า งบประมาณและสวัสดิการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงนักฟุตบอลไม่เพียงพอ งบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขันของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน และงบประมาณในการปรับปรุงและดูแลสนามแข่งขัน อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง "การศึกษากีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย" ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงประวัติและความเป็นมาของการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2539) และได้สำรวจสภาพและปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ที่เป็นการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ยุคเริ่มแรกกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2443-2457)

กีฬาฟุตบอลในประเทศไทยได้มีการเล่นกันมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ซึ่งยังไม่มีจัดการแข่งขันอย่างเป็นทางการ ต่อมา ปี พ.ศ. 2443 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลอย่างเป็นทางการครั้งแรก ซึ่งเป็นการแข่งขันในระดับประชาชนโดยกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เล่นเกิดความสนุกสนาน และเป็นการเผยแพร่ให้ประชาชนได้มีโอกาสชมการแข่งขัน สวัสดิ์ เลขานนท์ (2520) ได้กล่าวว่า การจัดการแข่งขันฟุตบอลครั้งนี้นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามการจัดการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชน ได้มีการจัดเพียงครั้งเดียวในปีนั้น ต่อจากนั้น กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้มีบทบาทในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลโดยเฉพาะในระดับนักเรียน (เริ่ม ปี พ.ศ. 2444) ผู้วิจัยเห็นว่าจุดเริ่มต้นของการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชนก่อนระดับนักเรียน เพราะเนื่องจากการเล่นฟุตบอลในประเทศไทยนั้น เริ่มจากชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในไทย และข้าราชการของกระทรวงธรรมการที่ไปศึกษาถึงประเทศทางยุโรปอีกบางคน ที่ได้นำกีฬาฟุตบอลมาเล่นกันเป็นประจำในหน่วยงานของตน ซึ่ง

มีจำนวนไม่มากนัก จากนั้นข้าราชการในกระทรวงธรรมการ จึงได้มีการส่งเสริมให้มีการเล่น และได้จัดการแข่งขันกันในโรงเรียน จนกระทั่งทางกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้เริ่มจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในระดับนักเรียนขึ้นปี พ.ศ. 2444 ส่วนการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชนนั้น จึงยังไม่มีหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดและดำเนินการแข่งขัน

2. ยุคเริ่มของคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทยและสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2458-2474)

ภายหลังจากที่มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียน ของกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ในระยะเริ่มแรกแล้ว ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระองค์ทรงเห็นถึงความสำคัญของการกีฬาฟุตบอล ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้มีการเล่นในหมู่นักเรียน ข้าราชการ ทหาร และประชาชน ตลอดจนโปรดให้มีการเล่นและแข่งขันกันในหัวเมืองต่าง ๆ (ต่างจังหวัด) อย่างแพร่หลาย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระองค์ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชน โดยเป็นการแข่งขันระหว่างทหาร ตำรวจและเสือป่า เรียกการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลด้วยกองของหลวง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เล่นมีคุณลักษณะ คือ มีใจนักเลง มีความสามัคคี มีความกล้าหาญ มีความอดทน และมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งมีรางวัลเป็นถ้วยพระราชทานจากพระองค์อีกด้วย ดังที่ สวัสดิ์ เลขยานนท์ (2520) กล่าวไว้ว่า การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลราชการนี้ มีถ้วยรางวัลที่พระราชทานจาก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งนับเป็นถ้วยรางวัลสำหรับการแข่งขันกีฬาเป็นถ้วยแรก ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน และเป็นรางวัลฟุตบอลถ้วยแรกที่แข่งขันกันในระหว่างสโมสร ภายหลังจากจัดการแข่งขันจบลง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริที่ว่า การเล่นฟุตบอลในประเทศไทยสมควรมีหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการให้เป็นที่เรียบร้อยและดำรงคงอยู่ พระองค์จึงได้มีพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ผู้ที่ เป็นคณะกรรมการในคณะฟุตบอลด้วยกองของหลวง ได้เปลี่ยนเป็นกรรมการของคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทย และในวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้คณะฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยขึ้น อีกทั้งได้ทรงมีพระบรมราชโองการตราข้อบังคับลักษณะปกครองคณะฟุตบอลแห่งประเทศไทย และให้ดำเนินการต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ จากนั้นปรากฏว่ามีสโมสรฟุตบอลจากกรมทหารและกรมในกระทรวง ทบวงการต่าง ๆ

หรือแม้แต่บริษัทที่ทำการค้าขาย ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยจำนวนมาก และในปี พ.ศ. 2459 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้เริ่มจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลถ้วยใหญ่ และถ้วยน้อย หรือที่เรียกในปัจจุบันว่า การแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก และ ข ซึ่งการแข่งขันในสมัยนั้นสำหรับทีมที่ชนะเลิศ จะได้รับถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ไว้เป็นเกียรติ อีกทั้งพระองค์ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทานของที่ระลึกแก่นักฟุตบอลในสมัยนั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นรางวัลที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับนักฟุตบอลในสมัยนั้น นอกจากนั้นในการจัดการแข่งขันฟุตบอลของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในช่วงระยะแรกนี้ ได้มีการเก็บค่าเข้าชมการแข่งขันด้วย ทำให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในสมัยแรก มีรายได้สำหรับดำเนินการแข่งขัน ตลอดจนสามารถที่จะดูแลและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งในวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2488 ทางสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกสมาพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (Federation International de Football Association) หรือ เรียกว่า F.I.F.A (ฟีฟ่า) ดังที่ โชคชัย โชครัตนชัย (2529) กล่าวว่า สมาพันธ์ฟุตบอลนานาชาตินี้ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการควบคุมและดูแลสหพันธ์ฟุตบอลของทุก ๆ ประเทศ หรือหมู่เกาะต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งสมาพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชียที่ประเทศไทยได้เป็นสมาชิกอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนั้น สมาพันธ์ฟุตบอลนานาชาติยังทำหน้าที่ในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลโลก การแข่งขันฟุตบอลในกีฬาโอลิมปิก และการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนโลกอีกด้วย ซึ่งต่อมาภายหลังประเทศไทยได้ส่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขันในรอบคัดเลือกเป็นประจำทุกปี

3. ยุคมืดของวงการฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2475-2490)

ในยุคนี้อยู่ในช่วงปลายสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2475-2476) และอยู่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (พ.ศ. 2477-2489) เนื่องจากมีเหตุความไม่สงบและเหตุการณ์ทางบ้านเมืองหลายครั้ง ทำให้การแข่งขันฟุตบอลระดับประชาชนหรือสโมสร ซึ่งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้จัดและดำเนินการแข่งขันอยู่ ได้แก่ ฟุตบอลถ้วยใหญ่และฟุตบอลถ้วยน้อย ต้องงดเว้นการจัดและดำเนินการแข่งขัน โดยฟุตบอลถ้วยน้อยเริ่มงดตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2474 ส่วนถ้วยใหญ่เริ่มงดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนของกรมศึกษาธิการยังคงมีการจัดและดำเนินการแข่งขันอยู่ เพราะเนื่องจากเห็นว่าเป็นพลศึกษา งดเว้นเพียงบางปีที่มี

เหตุจำเป็นเท่านั้น จะเห็นได้ว่าวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาภายในประเทศ ทำให้การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชนต้องหยุดไป แต่การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลของกรมศึกษาธิการ สำหรับนักเรียนยังคงดำเนินอยู่ ทั้งนี้เพราะกรมศึกษาธิการเห็นความสำคัญ และได้ส่งเสริมการจัดและดำเนินการแข่งขันด้วยดีเสมอมา อีกทั้งใน พ.ศ. 2477 คณะกรรมการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณีร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และเพื่อนำเงินรายได้ช่วยเหลือการกุศล จัดการแข่งขันเป็นประจำทุกปี ยกเว้นบางปีที่เกิดเหตุขัดข้อง นับได้ว่าการแข่งขันฟุตบอลราชการนี้ เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการแข่งขันฟุตบอลในระดับมหาวิทยาลัยในสมัยต่อมา ถนนอมวงส์ กฤษณ์เพ็ชร์ (2525) กล่าวว่า ในภาวะเหตุการณ์บ้านเมืองที่ไม่สงบในขณะนี้ รัฐบาลคงยังให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพลศึกษาและการกีฬา ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งกีฬาฟุตบอล นับเป็นกิจกรรมในการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ทำให้เกิดคุณลักษณะที่ปรารถนาของประชาชนคนไทย เช่น ร่างกายแข็งแรง มีระเบียบวินัย สามัคคี มีน้ำใจ เป็นนักกีฬาจะช่วยทำให้ง่ายต่อการปกครองประเทศ เป็นต้น

4. ยุคฟื้นฟูกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2491-2504)

ภายหลังจากเหตุการณ์ทางบ้านเมืองสงบลง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมามคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในระดับประชาชนขึ้นอีกครั้ง ได้แก่ การแข่งขันฟุตบอลถ้วยใหญ่และถ้วยน้อยซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี อีกทั้งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้ส่งนักฟุตบอลไปแข่งขันที่ต่างประเทศเป็นครั้งแรก ที่ประเทศเวียดนาม เมื่อ พ.ศ. 2491 และประเทศเวียดนามได้ส่งทีมเข้ามาแข่งขันในประเทศไทย เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีหลายครั้ง โดยใช้สนามสุภชลาศัย กรีฑาสถานแห่งชาติ เป็นสนามในการแข่งขัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นจุดเริ่มที่ทำให้กีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ได้เริ่มขยายการแข่งขันออกไปยังต่างประเทศและนอกจากนั้นการที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยต้องส่งทีมฟุตบอลไปแข่งขันที่ต่างประเทศ จำเป็นต้องงบประมาณในการเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวนมาก ทำให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยมีโอกาสที่จะส่งนักกีฬาไปแข่งขันได้น้อย จนในปี พ.ศ. 2491 กรมพลศึกษา ได้เริ่มหีบงบประมาณในการอุดหนุนสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก นอกจากนั้นคณะรัฐมนตรี ได้ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมการกีฬาสัมผัสเล่นในประเทศไทย และทำหน้าที่ในการประสานงานกับโอลิมปิกระหว่างประเทศ และหน่วยงานกีฬา

อื่น ๆ ทั้งในภาคพื้นเอเชีย และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก และคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ยังได้จัดงบประมาณอุดหนุนสำหรับสมาคมกีฬา ที่จะต้องส่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขันระดับประเทศอีกด้วย จนกระทั่งปี พ.ศ. 2499 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อ บังคับลักษณะปกครองให้สอดคล้องและทันสมัย อีกทั้งเรียกชื่อสมาคมเสียใหม่ว่า "สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์" หรือ ส.ฟ.ท. (The Football Association of Thailand under the Royal Patronage of His Majesty the King) และปี พ.ศ. 2500 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกสมาพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชียหรือ เอ.เอฟ.ซี. (A.F.C.) ทำให้กีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ได้ขยายตัวไปยังต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการส่งนักฟุตบอลไปแข่งขันยังต่างประเทศนั้น เป็นการพัฒนาความสามารถของนักกีฬาเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งทำให้นักฟุตบอลได้มีโอกาสเห็นการเล่นและรูปแบบการเล่นที่ดีและมีมาตรฐาน จะทำให้การกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยมีการพัฒนาและมีมาตรฐานยิ่งขึ้น จากนั้นสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลทั้งภายในและการแข่งขันระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยได้เป็นสมาชิกอยู่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำเกือบทุกปี

5. ยุคเข้าสู่ระบบสากลของกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย (พ.ศ. 2505-2525)

พ.ศ. 2505 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้พัฒนาการจัดการแข่งขันฟุตบอลในประเทศไทยตามอย่างสากลมากยิ่งขึ้น มีจัดการแข่งขันฟุตบอลประชาชนโดยแบ่งเป็นประเภทหรือที่เรียกว่า ภูมิภาค (Division) เช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ คือได้จัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานประเภท ก, ข, ค และ ง ซึ่งนับเป็นการแข่งขันฟุตบอลรายการหลัก ที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้มีการจัดและดำเนินการแข่งขันเป็นประจำทุกปี ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ายุคนี้กีฬาฟุตบอลในประเทศไทย ได้มีการพัฒนาเข้าสู่ระบบสากลและทำให้ประชาชน ได้มีโอกาสเล่นและแข่งขันกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ดังที่ เชิดชัย โชครัตนชัย (2529) กล่าวว่า จากการศึกษาสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานทั้ง 4 ประเภท ซึ่งมีการจัดการแข่งขันแบบ "ภูมิภาค" ตามแบบอย่างในทวีปยุโรป โดยเฉพาะประเทศอังกฤษที่เป็นแม่แบบนั้น นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลในประเทศไทย เพราะนอกจากจะทำให้ประชาชนได้มีโอกาสแข่งขันฟุตบอลกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นกว่าเดิมแล้ว จากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้งานกิจการฟุตบอลของประเทศไทย ได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง มีการจัดการแข่งขันรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่สมาคมฟุตบอล

แห่งประเทศไทย ๔ เป็นผู้จัด หรือระหว่างสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้จัดการแข่งขันขึ้นมาเอง นอกจากนั้นผลจากเปลี่ยนแปลง ทำให้วงการฟุตบอลในประเทศไทยมีนักกีฬาฟุตบอลที่มีความสามารถสูงขึ้น และมีการพัฒนารูปแบบของการเล่นเป็นที่มากขึ้นกว่าเดิม

6. ยุครุ่งเรืองของกีฬาฟุตบอลและการพัฒนาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย (พ.ศ. 2526-ปัจจุบัน)

ในยุครุ่งเรืองของกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 กีฬาฟุตบอลในระดับประชาชนของประเทศไทย มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลหลายรายการ ทั้งเป็นรายการที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ เป็นผู้จัดและดำเนินการแข่งขันหรือจัดร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ และบางรายการได้มีภาคเอกชนเป็นผู้จัดและดำเนินการแข่งขัน ดังที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่า พ.ศ. 2528 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ร่วมกับชมรมฟุตบอลจังหวัดต่าง ๆ ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอล "ไทยแลนด์คัพ" ขึ้น ซึ่งเป็นการแข่งขันฟุตบอลรายการหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่า มีส่วนช่วยพัฒนาการกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยให้มีการกระจายและแพร่หลายไปสู่ต่างจังหวัดมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้คงมีการจัดและดำเนินการแข่งขันอยู่ โดยได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากภาคเอกชน พ.ศ. 2527 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ร่วมกับภาคเอกชน ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอล "ไทยแลนด์ช็อคเกอร์ลีก" ขึ้น ดังที่ สุชาติ มุกข์ทัณฑ์ (2527) กล่าวว่า การจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ช็อคเกอร์ลีก เป็นการจัดการแข่งขันที่มีรูปแบบที่คล้ายกับฟุตบอลลีกในประเทศอังกฤษ แต่เนื่องจากสโมสรต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ๔ ยังไม่มีสนามที่ได้มาตรฐานในการจัดการแข่งขัน ดังนั้นจึงใช้สนามกลางเป็นสนามแข่งขัน การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้ มีการจัดและดำเนินการแข่งขันเพียง 2 ครั้ง คือในปี พ.ศ. 2527 และ พ.ศ. 2528 ภายหลังจากนั้นมิได้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้อีก เนื่องจากประสบปัญหาหลักเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขัน พ.ศ. 2530 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ร่วมกับภาคเอกชน ได้เริ่มจัดการแข่งขันฟุตบอล "โตโยต้าคัพ" ขึ้น และ พ.ศ. 2531 คณะกรรมการมูลนิธิมหาวชิราลงกรณได้เริ่มจัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๔ สยามบรมราชกุมาร (ม.ว.ก. คัพ) ขึ้น ซึ่งเป็นรายการฟุตบอลที่มีเงินรางวัลในการแข่งขันเป็นจำนวนมาก ต่อมาการแข่งขันฟุตบอลทั้งสองรายการนี้ได้งดการจัดและดำเนินการแข่งขัน (โตโยต้าคัพงดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ม.ว.ก. คัพ งดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538) เนื่องจากมีรายการแข่งขันฟุตบอลหลายรายการ ทำให้การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลรายการทั้งสอง

จึงจำเป็นต้องงด หรือหลีกเลี่ยงให้การแข่งขันฟุตบอลรายการอื่น ๆ ที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ เป็นผู้จัด ผู้วิจัยเห็นว่าในช่วงเริ่มของยุคนี้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2526-2533 กีฬาฟุตบอลในประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างมาก มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลหลายรายการและมีการแข่งขันกันตลอดทั้งปี ซึ่งได้จัดเงินรางวัลการแข่งขันและมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้นักฟุตบอลเริ่มมีรายได้จากรางวัลในการแข่งขัน และมีโอกาสได้พัฒนาความสามารถเพิ่มมากขึ้น ดังที่ สุชาติ สาระผล (2534) ได้กล่าวว่า การจัดการแข่งขันฟุตบอลในระยะนี้ ส่วนใหญ่เป็นการจัดการแข่งขันที่ให้เงินรางวัลในการแข่งขัน เช่น การแข่งขันฟุตบอลโตโยต้าคัพ ไทยแลนด์คัพ ม.ว.ก.คัพ ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะมีเงินรางวัลสูงและนักฟุตบอลเล่นกันอย่างเต็มที่ ซึ่งนอกจากถ้วยรางวัลหรือเหรียญรางวัลที่ถือเป็นเกียรติแก่ตนเองหรือสโมสรแล้วยังได้เงินตอบแทนอีกด้วย จนทำให้บางครั้งการแข่งขันฟุตบอลที่เคยจัดแข่งขันมาตลอด เช่น การแข่งขันฟุตบอลเยาวชนแห่งประเทศไทย การแข่งขันฟุตบอลอุดมศึกษา เป็นต้น ต้องงดจัดการแข่งขันไปเพื่อหลีกเลี่ยงให้การแข่งขันฟุตบอลชิงเงินรางวัลต่าง ๆ เนื่องจากผลประโยชน์ทางธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ตามกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่ วีระศักดิ์ ปรีชาสุปัญญา (2526) และชาญวิทย์ ผลชีวิน (2533) ได้กล่าวถึงผลการแข่งขันฟุตบอลทีมชาติไทยในปีที่ผ่านมาในระยะหลัง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันฟุตบอลโอลิมปิกรอบคัดเลือกโซนเอเชีย การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบคัดเลือกโซนเอเชีย หรือการแข่งขันฟุตบอลเอเชียนเกมส์ ตลอดจนการแข่งขันฟุตบอลระดับชาติรายการอื่น ๆ นั้น ประเทศไทยไม่เคยได้ผ่านเข้ารอบสุดท้าย หรือไม่เคยชนะเลิศในการแข่งขันเลย แต่จะประสบผลสำเร็จในการแข่งขันเพียงระดับอาซิเอนเท่านั้น ได้แก่ การแข่งขันฟุตบอลในกีฬาซีเกมส์ เป็นต้น ต่อมา พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2535 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้จัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลชิงอาซิเอน มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพัฒนากีฬาฟุตบอลในประเทศไทยให้ทัดเทียมกับเป็นเทศอื่น ๆ และช่วยให้การกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยมีมาตรฐานการเล่นที่สูงขึ้น โดยการแข่งขันได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน ทั้งนี้เป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนากีฬาชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531-2539) ของการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งมุ่งจะพัฒนากีฬาภายในประเทศตั้งแต่นั้นขึ้นพื้นฐานจนถึงกีฬาอาชีพ เรียกชื่อการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์เซมิโปรลีก" ซึ่งมีรูปแบบการจัดการแข่งขันแบบฟุตบอลลีก โดยแข่งขันแบบเหย้า-เยือน เพื่อเก็บคะแนนสะสม แต่ในประเทศไทยได้ปรับรูปแบบโดยใช้สนามกลางเป็นสนามแข่งขัน นอกจากนั้นสโมสรฟุตบอลที่เข้าร่วมในการแข่งขัน จะต้องให้นักฟุตบอลในสโมสรจดทะเบียนเป็นนักฟุตบอลอาชีพกับสมาคม

ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ จำนวน 3 คน (ปี พ.ศ. 2535 เพิ่มเป็น 6 คน) และสามารถนำผู้เล่นจากต่างชาติเข้าร่วมทีมได้ โดยจะมีผู้เล่นชาวต่างชาติได้จำนวนไม่เกิน 3 คน มีเงินรางวัลสำหรับทีมชนะเลิศ 1 ล้านบาท นับเป็นการแข่งขันที่มีรางวัลสูงที่สุดในขณะนั้น ภายหลังจาก พ.ศ. 2535 มิได้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการนี้อีก เนื่องจากประสบปัญหาทางด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการแข่งขัน ประชาชนให้ความสนใจน้อย มีการแข่งขันที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ และหน่วยงานอื่นจัดอีกหลายรายการ ทำให้ส่งผลต่อการจัดโปรแกรมการแข่งขัน ผู้วิจัยเห็นว่าจากการพัฒนาการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ พ.ศ. 2534-2535 นับเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนากีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย แม้ว่าในปีต่อ ๆ มาจะไม่มีการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอล ที่เรียกว่าเป็นฟุตบอลอาชีพก็ตาม แต่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ยังคงจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลรายการอื่น ซึ่งเป็นรายการที่มีเงินรางวัลในการแข่งขันเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ฟุตบอลไทยแลนด์คัพและโตโยต้าคัพ เป็นต้น และมีการจัดการแข่งขันฟุตบอล ม.ว.ก.คัพ โดยคณะกรรมการมูลนิธิมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลดังกล่าวมาแล้วนั้น ได้พยายามยกระดับการจัดการแข่งขันเช่นเดียวกับการแข่งขันฟุตบอลอาชีพและได้เพิ่มเงินรางวัลในการแข่งขันขึ้นทุกปี ซึ่งได้รับความสนใจจากสโมสรต่าง ๆ ได้ส่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขัน อาจถือได้ว่าการแข่งขันฟุตบอลรายการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในสมัยนั้น จนกระทั่ง พ.ศ. 2539 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ๔ ได้พัฒนาการกีฬาฟุตบอลในประเทศ โดยการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพขึ้น ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากภาคเอกชน ใช้ชื่อการแข่งขันว่า "การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539" (จอห์นนี่ วอร์ดเกอร์ ไทยแลนด์ลีก) มีวัตถุประสงค์ในการจัดและดำเนินการแข่งขัน เพื่อที่จะพัฒนาและยกระดับสโมสร ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลให้ขึ้นสู่ระดับลีก ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพของประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จและได้ใช้ในการพัฒนากีฬาฟุตบอลในประเทศ เพื่อพัฒนามาตรฐานการจัดการแข่งขันฟุตบอลของประเทศไทย ให้สามารถเทียบเคียงนานาชาติของประเทศ เพื่อสร้างความศรัทธาของผู้ชมและผู้สนับสนุนกีฬาฟุตบอล ให้มีความรักและนิยมมากยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างโอกาสให้นักฟุตบอลได้มีการแข่งขันมากขึ้น ซึ่งจะช่วยในการพัฒนากีฬาของนักฟุตบอล แข่งขันกันแบบเหย้าเยือนเพื่อเก็บคะแนนสะสม ทีมที่ได้คะแนนรวมอันดับ 1-4 จะเข้าไปแข่งขันในรอบรองและหาผู้ชนะเลิศเข้าไปแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศ ใช้สนามกลางเป็นสนามแข่งขันจำนวน 5 สนาม แต่ต่อมาภายหลังใช้สนามแข่งขันเพียง 3 สนาม มีระยะเวลาการแข่งขันประมาณ 11 เดือน จากกำหนดเดิม 8 เดือน และในการแข่งขันมิได้มี

การจดทะเบียนเป็นนักฟุตบอลอาชีพเหมือนกับการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์พรีเมียร์ลีกที่เคยจัดมา เนื่องจากปัจจุบันสมาคมฟุตบอลนานาชาติ เปิดโอกาสให้นักฟุตบอลอาชีพเข้าร่วมในการแข่งขันฟุตบอลที่สมาพันธ์ฟุตบอลนานาชาติจัดขึ้นได้ ทำให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย 4 มิได้มีการกำหนดระเบียบการดังกล่าว และในการแข่งขันครั้งนี้สโมสรต่าง ๆ สามารถที่จะจัดหาผู้เล่นชาวต่างชาติเข้าร่วมทีมได้ เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจแก่ประชาชนและเป็นการพัฒนามาตรฐานการเล่นของนักฟุตบอลไทย แต่จะมีผู้เล่นชาวต่างชาติได้ไม่เกิน 10 คน และลงเล่นในสนามได้ไม่เกิน 5 คน เพื่อเปิดโอกาสให้นักฟุตบอลไทยได้พัฒนาความสามารถจากการแข่งขัน มีเงินรางวัลในการแข่งขันสำหรับทีมชนะเลิศ 2 ล้านบาท ส่วนทีมรองชนะเลิศ 1 ล้านบาท นับเป็นเงินรางวัลที่สูงที่สุดของการแข่งขันฟุตบอลในสมัยนี้ ผลการแข่งขันปรากฏว่าสโมสรธนาคารกรุงเทพชนะเลิศ และสโมสรสมาชิกตลาดหลักทรัพย์รองชนะเลิศ

จากประวัติและความเป็นมาของการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ มาแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลตามสภาพการณ้จริง โดยการสำรวจความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล ที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านการจัดดำเนินการ ด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณและสวัสดิการ เพื่อที่จะได้ทราบความเป็นจริงตามสภาพการณ้ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

สภาพและปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539

1. สภาพและปัญหาด้านการจัดดำเนินการ

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยสรุปเกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินการแข่งขัน คือ มีการติดตามการประชาสัมพันธ์การแข่งขันทางหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 95.42 ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการที่บุคลากรทุก ๆ ฝ่าย ส่วนใหญ่มีการติดตามการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ทางหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสื่อทางหนังสือพิมพ์มีการติดตามความเคลื่อนไหว ข่าวสาร ผลการแข่งขัน และข้อมูลอื่น ๆ อย่าง

สม่ำเสมอ ตลอดจนมีการเข้าถึงประชาชนโดยตรงมากกว่าสื่อใด ๆ และเป็นหลักฐานที่เก็บไว้ได้ ทำให้บุคลากรทุกฝ่ายสนใจและติดตามกันมาก ผู้วิจัยเห็นว่าการติดตามการแข่งขันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมได้รับรู้ข่าวสาร ผลการแข่งขัน และข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีกเป็นที่นิยมมากยิ่งขึ้นต่อไป นอกจากนั้นพบว่าทุกกลุ่มมีคำร้องขอของความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นคณะกรรมการจัดการแข่งขันที่เห็นว่ามีจำนวนทีมที่ร่วมในการแข่งขันเหมาะสม ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องจากการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. พ.ศ. 2539 เป็นการจัดการแข่งขันฟุตบอลลีกหรือฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ที่เรืยนแบบจากการแข่งขันฟุตบอลลีกในประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศอังกฤษและประเทศเยอรมัน เป็นต้น ซึ่งมีการจัดดำเนินการแข่งขัน โดยมีทีมร่วมในการแข่งขันจำนวน 20 ทีม และ 18 ทีม ตามลำดับ และประเทศทั้งสองประเทศดังกล่าว ต่างก็ประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมน้อย่างมาก ดังนั้นในการจัดดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ที่มีทีมที่ร่วมในการแข่งขันจำนวน 18 ทีม จึงน่าที่จะเป็นจำนวนที่เหมาะสมและสามารถจัดดำเนินการแข่งขันได้อย่างดี

ในส่วนของปัญหาการจัดดำเนินการ โดยส่วนรวมเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากที่สุดเกี่ยวกับ จำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันน้อย และการจัดโปรแกรมการแข่งขัน นอกจากนี้เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ระยะเวลาในการแข่งขัน การประชาสัมพันธ์และการจัดการรวมการตัดสินใจ และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ วรวิทย์ มะกุกดี (2540) กล่าวว่า การจัดดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 เป็นการจัดการแข่งขันฟุตบอลที่ต้องใช้ระยะเวลาในการแข่งขันยาวนาน ต้องประสบปัญหาในการจัดและดำเนินการหลายด้าน เช่น เรื่องจำนวนคนดูที่เข้าไปชมการแข่งขันน้อย ซึ่งคณะกรรมการจัดการแข่งขันเห็นว่าสาเหตุเนื่องจาก ทีมที่เข้าแข่งขันทั้งหมดไม่ได้เป็นทีมของจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง คือเป็นทีมของเอกชนและราชการเท่านั้น ซึ่งหากแต่ละทีมเป็นทีมของจังหวัด จะช่วยทำให้ผู้ชมเกิดเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นจากการสำรวจของ กีฬาแห่งประเทศไทย (2538) พบว่า ประชาชนในประเทศไทยที่เล่นกีฬา มีความสนใจในการเล่นและดูกีฬาฟุตบอลเป็นจำนวนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกีฬานชนิดอื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าถ้าทีมที่ร่วมในการแข่งขันเป็นทีมของจังหวัดด้วยแล้ว จะทำให้มีจำนวนผู้ชมการแข่งขันจะมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากเห็นว่าคนได้มีส่วนร่วมในการเชียร์ หรือสนับสนุนทีมของจังหวัดตนเอง นอกจากนั้นผู้วิจัยเห็นว่า สโมสรฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันยังขาดผู้เล่นที่มีความ

สามารถ ชาดผู้เล่นในระดับคาราหรือผู้เล่นชาวต่างชาติที่จะดึงดูดจำนวนผู้ชมการแข่งขัน ดังที่ จุฑา ดิงศักดิ์ (2540) กล่าวว่า การที่สโมสรต่าง ๆ มีนักฟุตบอลที่มีความสามารถดี จะช่วยให้มีผู้เข้าชมการแข่งขันมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการทำให้การแข่งขันฟุตบอลเป็นเหมือนสิ่งบันเทิง (Entertainment) เช่น การจัดคอนเสิร์ต เป็นต้น จะเป็นส่วนที่กระตุ้นให้ผู้ชมการแข่งขันมีความสนใจ เพราะเห็นว่าการมาดูกีฬาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิงใจ จะส่งผลให้มีผู้ชมการแข่งขันที่มากขึ้นด้วย และ อรรถพล ปุษปาคม (2538) กล่าวว่า การนำผู้เล่นชาวต่างชาติที่มีความสามารถมาร่วมในการแข่งขันนั้น จะช่วยในการดึงดูดผู้ชมให้เพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศมาเลเซีย ที่สโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ได้นำผู้เล่นชาวต่างชาติที่มีความสามารถสูง ๆ เข้ามาร่วมในการแข่งขัน เป็นผลทำให้จำนวนผู้ชมการแข่งขันมีจำนวนมาก ในส่วนของปัญหาเรื่องการจัดโปรแกรมการแข่งขันนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ได้จัดการจัดการแข่งขันฟุตบอลรายการอื่นลงจำนวนหนึ่ง เพื่อให้การจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ดำเนินไปอย่างราบรื่น แต่เนื่องจากมีการแข่งขันฟุตบอลระหว่างชาติหลายครั้ง ซึ่งประเทศไทยได้ส่งทีมเข้าร่วมในการแข่งขัน อีกทั้งปัญหาเรื่องสนามแข่งขันมีไม่เพียงพอ ได้ส่งผลกระทบต่อการจัดโปรแกรมการแข่งขันและระยะเวลาในการแข่งขันด้วย อีกทั้ง วิรัช ชาตพานิชย์ (2540) ได้กล่าวว่า การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ประกอบด้วยจำนวนทีมที่ร่วมในการแข่งขันจำนวนมากเกินไป ทำให้การจัดการดำเนินการประสบกับปัญหาต่าง ๆ เป็นอย่างมาก และคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ควรที่จะได้มีการประชุมร่วมกับสโมสรสมาชิกให้มากขึ้น เพื่อหารือข้อบกพร่องต่าง ๆ จะได้นำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น นอกจากนั้นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการตัดสินที่อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่าเนื่องจากการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 มีทีมที่ร่วมในการแข่งขันจำนวนมาก จำนวนนักใน การแข่งขันมาก อีกทั้งมีการแข่งขันฟุตบอลรายการอื่น ๆ ดังนั้นในการจัดการตัดสินโดย เฉพาะผู้ตัดสินและผู้ช่วยผู้ตัดสินระดับนานาชาติที่ใช้ในการตัดสิน ซึ่งในปัจจุบันมีเพียง 20 คน จึงยังไม่เพียงพอ ทำให้คณะกรรมการจัดการแข่งขันต้องใช้ผู้ตัดสินระดับหนึ่งบางส่วน จึงอาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดการแข่งขันได้

2. สภาพและปัญหาด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน และฝึกซ้อม

2.1 สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยสรุปเกี่ยวกับสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขันว่า มีสนามแข่งขันจำนวนไม่เพียงพอ ร้อยละ 92.95 จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ใช้สนามแข่งขันจำนวน 3 สนาม ได้แก่ สนามสิริธร (จังหวัดชลบุรี) สนามสุขุเปเตมีย์และสนามจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแต่เดิมใช้อีก 2 สนาม คือ สนามจังหวัดอยุธยา ที่สมาคมฟุตบอลลงค่าใช้จ่ายเนื่องจากเห็นว่าเป็นสนามแข่งขันที่ไกล และสนามเทพหัสดินที่ปิดซ่อมบำรุง ผู้วิจัยเห็นว่าสนามที่ใช้ในการแข่งขัน 3 สนามนั้น มีจำนวนน้อยเกินไป ซึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 นอกจากนั้นพบว่า ทุกกลุ่มมีค่าร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นคณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องผู้ตัดสินที่สนามแข่งขันได้มาตรฐาน แต่ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลส่วนใหญ่เห็นว่า สภาพของห้องผู้ตัดสินที่สนามแข่งขันยังไม่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องจากผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล ได้เดินทางไปสนามแข่งขัน และได้พบสภาพของห้องผู้ตัดสินที่ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร หรืออาจเห็นว่าสภาพของห้องผู้ตัดสินที่สนามแข่งขันยังไม่ได้มาตรฐาน เมื่อเปรียบเทียบกับห้องผู้ตัดสินของสนามที่ได้มาตรฐาน สนามอื่น ๆ เช่น สนามศุภชลาศัย เป็นต้น

ในส่วนปัญหาด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขัน โดยส่วนรวมเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหามากที่สุดเกี่ยวกับสนามแข่งขันอยู่ไกล ดังที่ วิรัช ชาญพานิชย์ (2540) ได้กล่าวว่า เนื่องจากสโมสรฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันส่วนใหญ่มีสนามฝึกซ้อมและที่เก็บตัวอยู่ในกรุงเทพฯ และนักฟุตบอลทำงานในกรุงเทพฯ ด้วย ดังนั้นจึงประสบปัญหาในการเดินทางไปสนามแข่งขัน อีกทั้งพบว่า มีปัญหารายข้อในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จำนวนสนามแข่งขันที่ได้มาตรฐาน สนามที่ใช้ในการแข่งขันมีห้องน้ำ ห้องส้วมและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ และการดูแลรักษาความสะอาดของสนามแข่งขันกับแสงสว่างของสนามแข่งขันที่มีค่าเท่ากัน ซึ่งเกี่ยวกับปัญหาเรื่องสนามแข่งขันนั้น วรวิทย์ มะกุดี (2540) ได้กล่าวว่า การจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ประสบกับปัญหาในการจัดสนาม

แข่งขันเนื่องจากเพราะสนามที่คิดต่อขอใช้นั้นจัดการใช้งานของหน่วยงานจึงไม่สามารถจะให้ใช้ได้ ในส่วนของสโมสรต่าง ๆ ก็จะขอใช้สนามของตนเองเป็นสนามแข่งขันนั้นยังมีสนามไม่ได้มาตรฐานนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรม์ นุกุลกิจ (2514) และประนี้อย จันทรประดิษฐ์ (2524) พบว่า สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ประสบปัญหาเรื่องสนามที่ใช้ในการจัดการแข่งขันฟุตบอลเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีสนามที่ใช้ในการจัดการแข่งขันน้อย อีกทั้งสนามที่มีอยู่ก็ไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร การจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่เรียบร้อย ซึ่งในประเทศไทยมีแค่สนามศุภชลาศัยที่ค่อนข้างจะได้มาตรฐานที่สุด นอกจากนั้นโศภิตศักดิ์ อาสภวิริยะ (2540) ได้กล่าวว่ปัญหาเรื่องสนามแข่งขันที่ไม่ได้มาตรฐานนั้น ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขัน เช่น สนามมีพื้นแข็ง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการบาดเจ็บกับนักฟุตบอล สนามไม่มีรั้วกั้นระหว่างคนดูและนักกีฬา เป็นเหตุให้เกิดปัญหาเรื่องความปลอดภัยอีกด้วย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ควรจะใช้สนามที่มีมาตรฐานที่ดีในการจัดและดำเนินการแข่งขัน และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลโดยส่วนใหญ่ที่เห็นว่า สนามแข่งขันฟุตบอลอยู่ไกลเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนคณะกรรมการจัดการแข่งขันและผู้จัดการทีมเห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากเท่านั้น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลได้มีการเดินทางไปแข่งขันทุกครั้ง ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงมากกว่า ดังนั้นจึงมีความเห็นที่ไม่เหมือนกับกลุ่มอื่น ๆ

2.2 สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม

ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอล ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยสรุปเกี่ยวกับสภาพสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมว่า มีสนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐานร้อยละ 68.94 จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สโมสรต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีสนามฝึกซ้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือบางสโมสรที่ไม่มีสนามฝึกซ้อมเป็นของตนเอง จำเป็นจะต้องเช่าหรือขอใช้สนามของหน่วยงานอื่นในการฝึกซ้อม ซึ่งสนามที่ใช้ก็ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควรด้วย นอกจากนั้นพบว่าทุกกลุ่มมีคำร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นผู้จัดการทีม โดยส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องฝึกเก็บตัวในการฝึกซ้อมของสโมสรมีจำนวนเพียงพอและได้มาตรฐาน แต่ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลเห็นว่า มีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจมีสาเหตุเนื่องจาก ผู้จัดการทีมในสโมสรต่าง ๆ ยังไม่มีการดูแล และติดตามสโมสรอย่างเพียงพอ ดังที่ได้สำรวจจากสภาพของบุคลากร ซึ่งผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลโดยส่วนใหญ่เห็นว่าผู้จัดการทีมไม่คอยดูแลและติดตามความก้าวหน้าของสโมสรเท่าที่ควร จึงทำให้ความคิดเห็น

ดังกล่าวไม่เหมือนกัน

ในส่วนของปัญหาด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม โดยส่วนรวมเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องจากผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักฟุตบอลเห็นว่า สนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมของสโมสรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่เป็นอุปสรรคสำหรับการเข้าร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 อีกทั้งหลาย ๆ สโมสรต่างได้พยายามที่จะพัฒนา และได้ปรับปรุงเกี่ยวกับเรื่องนี้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อมนั้น เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จของสโมสรที่ร่วมการแข่งขันเป็นอย่างมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อพบว่า รายข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนามฝึกซ้อมไม่ได้มาตรฐาน การขาดสิ่งจูงใจในการฝึกซ้อมในด้านสื่อการสอนต่าง ๆ และสนามที่ใช้ในการฝึกซ้อมมีห้องน้ำ ห้องส้วมและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายไม่เพียงพอ ดังที่ สุชาติ สาระผล (2534) กล่าวว่า สโมสรฟุตบอลที่มีปัญหาในการฝึกซ้อมเกี่ยวกับด้านสนาม อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก จะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถนักกีฬาเป็นอย่างมาก ดังนั้นสโมสรควรมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการฝึกซ้อมอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ มีการเตรียมพร้อมไว้ก่อนที่จะมีการฝึกซ้อม สนามฝึกซ้อมควรเป็นสนามที่ได้มาตรฐานและมีที่เก็บตัว เป็นของสโมสรเอง มีที่พักให้กับนักกีฬาอย่างเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปฝึกซ้อม มีอุปกรณ์และห้องเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสม และทันสมัยเพียงพอต่อจำนวนนักกีฬามีสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการฝึกซ้อม ซึ่งถ้าได้มีการเตรียมพร้อมทุกอย่างจะทำให้ให้นักกีฬามีกำลังใจและฝึกซ้อมได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ ทรงพล นกุลชิต (2540) และชาคริต โอภาส (2540) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันสโมสรต่าง ๆ ยังขาดแคลนสนามฝึกซ้อมที่ได้มาตรฐานและขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างมาก ดังนั้นสโมสรควรจะได้มีการพัฒนาตนเองให้ทันสู่สโมสรอาชีพอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการมีสนามที่ได้มาตรฐานของตนเอง การมีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ครบถ้วน สิ่งเหล่านี้จะทำให้สโมสรต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรศักดิ์ ปรีชาสุปัญญา (2526) ที่พบว่า องค์ประกอบทางด้านอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกของสโมสรฟุตบอล เป็นส่วนที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อประสิทธิภาพในการเล่นฟุตบอลและความสำเร็จของสโมสร

3. สภาพและปัญหาด้านบุคลากร

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยสรุปเกี่ยวกับสภาพของบุคลากรว่า ผู้ตัดสินไม่สามารถควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันได้ดีเท่าที่ควร ร้อยละ 93.31 นอกจากนั้นพบว่าทุกกลุ่มมีคำร้อยละของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นคณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนใหญ่เห็นว่าคณะกรรมการจัดการแข่งขันทุ่มเทและส่งเสริมการจัดการแข่งขันอย่างจริงจัง อีกทั้งเห็นว่าผู้ตัดสินมีมาตรฐานในการตัดสินและสามารถควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันได้ดี ผู้วิจัยเห็นว่าเวลาที่คณะกรรมการจัดการแข่งขันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไม่เหมือนกับกลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก คณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยส่วนใหญ่เป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งได้มีการจัดการหรือบริหารงานอยู่ในระดับบน ได้มอบหมายงานให้ฝ่ายปฏิบัติการได้ดำเนินงานกันอย่างเต็มความสามารถ โดยมีได้มีการลงมาปฏิบัติงานด้วยตนเอง อาจเป็นสาเหตุทำให้ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล เห็นว่าคณะกรรมการจัดการแข่งขันไม่ทุ่มเทการจัดและดำเนินการแข่งขันเท่าที่ควร ส่วนเกี่ยวกับผู้ตัดสินคณะกรรมการจัดการแข่งขันได้จัดผู้ตัดสินในระดับนานาชาติและระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ตัดสินที่ดีที่สุดของประเทศไทย ทำให้คณะกรรมการจัดการเห็น ว่าผู้ตัดสินมีมาตรฐานในการตัดสินและสามารถควบคุมการเล่นและดำเนินการแข่งขันได้ดี ซึ่งไม่เหมือนกับความคิดเห็นของผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลโดยส่วนใหญ่ อีกทั้งคณะกรรมการจัดการแข่งขันและผู้จัดการทีมโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้จัดการทีมมีการดูแลและติดตามความก้าวหน้าของสโมสรอย่างเต็มที่ ซึ่งไม่เหมือนกับผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอลยังเห็นว่าผู้จัดการทีม ควรที่จะมีการดูแลและติดตามสโมสรอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักกีฬาและบุคลากรอื่น ๆ ภายในสโมสร

ในส่วนของปัญหาด้านบุคลากร โดยส่วนรวมเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าการที่คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล โดยส่วนรวมเห็นว่าปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับน้อยนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากเห็นว่าบุคลากรทุก ๆ คนต่างพยายามร่วมแรงและร่วมใจผลักดันให้มีฟุตบอลอาชีพเกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวงการฟุตบอลของประเทศไทย ดังนั้นจึงได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่และไม่น่าที่จะมีปัญหาทางด้านนี้เท่าใดนัก แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ผู้จัดการทีมและนักฟุตบอลโดยส่วนรวมเห็นว่า มีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากทั้งสองกลุ่มนี้อาจเห็นว่าบุคลากรที่ร่วมในการแข่งขัน ยังขาดการทุ่มเท การดูแลเอาใจใส่ อีกทั้งบางกลุ่มยังขาดความรับผิดชอบ

อย่างมาก ทำให้เกิดปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขัน นอกจากนั้นผู้วิจัยยังเห็นอีกว่า บุคลากรที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ยังไม่มีการพัฒนาสู่อาชีพอย่างแท้จริง ดังที่การกีฬาแห่งประเทศไทย (2538) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้การพัฒนากีฬาของไทย พ.ศ. 2538 ด้านกีฬาอาชีพ กล่าวถึง แผนพัฒนาการกีฬาเพื่ออาชีพ ในแผนพัฒนาการกีฬาของชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2531-2539) ที่มุ่งจะพัฒนาบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการทีมและผู้ตัดสิน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนาดังกล่าวมีการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเกี่ยวกับกีฬาอาชีพของไทยในปัจจุบันนี้มีน้อยมากและจำนวนผู้ประกอบการอาชีพนักกีฬาก็มีไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในเอเชียด้วยกัน เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น ด้วยสภาพหลายอย่างที่ไม่เอื้ออำนวย และตัวนักกีฬาเองยังไม่มีความสมบูรณ์และความสามารถดีพอ ผู้ฝึกสอนอาชีพยังไม่มี ผู้ดูหรือประชาชนยังมีความสนใจหรือชอบกีฬาน้อย อีกทั้งองค์การกีฬาอาชีพที่สนับสนุนกีฬาอาชีพยังไม่ชัดเจน การจัดการบริหารกีฬาและการกีฬาอาชีพ การออกกฎหมายกีฬา ราชได้และสวัสดิการแก่นักกีฬาอาชีพ เช่น กองทุนสวัสดิการ กองทุนสงเคราะห์เมื่อทุพพลภาพ ตลอดจนสวัสดิภาพและความปลอดภัยที่ยังไม่ดีพอ เป็นต้น ทำให้ นักกีฬาหรือบุคลากรต่าง ๆ ขาดความเชื่อมั่นในการประกอบเป็นอาชีพอีกด้วย และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อพบว่า รายข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานในการตัดสินของผู้ตัดสิน อีกทั้งพบปัญหาที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความเด็ดขาดและพร้อมที่จะรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน ความสามารถในการตัดสินและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ตัดสิน และความรับผิดชอบค่อนหน้าที่ของนักฟุตบอล ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเหตุให้เกิดปัญหาที่สำคัญในการจัดและดำเนินการแข่งขันได้ สำหรับปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับผู้ตัดสินที่พบสอดคล้องกับ นีล (Neal, 1978) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดจากการแข่งขันหลายครั้งเกิดจากกรรมการผู้ตัดสิน เช่น การตัดสินไม่ทันเกม การตัดสินแล้วไม่เป็นที่พอใจของผู้เล่น ผู้ดูและฝ่ายกองเชียร์ ซึ่งจะส่งผลทำให้เกมรุนแรงมากและอาจเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาท เกิดการประท้วงหรืออื่น ๆ ทำให้เกิดปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันได้ ในส่วนของปัญหานักฟุตบอลที่ขาดความรับผิดชอบค่อนหน้าที่ ชาญวิทย์ ผลชีวิน (2540) กล่าวว่า นักฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันส่วนใหญ่ยังขาดความรับผิดชอบค่อนหน้าที่ของตนเอง เช่น การขาดความรับผิดชอบต่อการฝึกซ้อม ขาดสำนึกว่าเป็นการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ เป็นต้น ทำให้สโมสรต่าง ๆ ไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในการแข่งขันเท่าที่ควร

4. สภาพและปัญหาด้านงบประมาณและสวัสดิการ

คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยสรุปเกี่ยวกับสภาพของงบประมาณและสวัสดิการว่า มีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดและดำเนินการแข่งขัน ร้อยละ 83.10 นอกจากนี้พบว่า ทุกกลุ่มมีคำร้องขอของความคิดเห็นส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกันเกือบทุกข้อ ยกเว้นคณะกรรมการจัดการโดยส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดรางวัลพิเศษสำหรับนักฟุตบอลที่มีความสามารถประจำเดือน ของคณะกรรมการจัดการแข่งขัน จัดได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องจากคณะกรรมการที่เป็นผู้พิจารณารางวัลพิเศษ สำหรับนักฟุตบอล เป็นบุคคลที่ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล โดยส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม หรือยังไม่น่าเชื่อถือเพียงพอ ซึ่งการตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าคณะกรรมการจัดการแข่งขันควรแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับจากบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย อีกทั้งควรมีการสร้างเกณฑ์ในการพิจารณาด้วย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักกีฬาได้มีการพัฒนาความสามารถให้ดียิ่งขึ้น

ในส่วนของปัญหาด้านงบประมาณและสวัสดิการ โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ งบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขัน เงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงนักฟุตบอลไม่เพียงพอ และงบประมาณในการปรับปรุงและดูแลสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการแข่งขัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าทุกกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นคณะกรรมการจัดการแข่งขันที่เห็นว่ารายชื่องบประมาณที่ใช้ในการจัดและดำเนินการแข่งขัน เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ วิจิตร เกตุแก้ว (2540) ได้กล่าวว่า งบประมาณของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย 4 ซึ่งได้รับการสนับสนุน จำนวน 16.5 ล้านบาท สมาคมฟุตบอลต้องใช้เป็นรางวัลสำหรับการจัดการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 จำนวน 3 ล้านบาท ค่าบำรุงทีมที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก ทีมละ 2 แสนบาท การแข่งขันฟุตบอล เอฟ.เอ.คัพ ประจำปี 2539 จำนวน 1.5 ล้านบาท อีกทั้งค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดการแข่งขันทั้งสองรายการ ประมาณร้อยละ 3 หมื่นบาท จะเห็นได้ว่าเงินที่ได้รับการสนับสนุนมา ไม่พอกับค่าใช้จ่าย ซึ่งจำเป็นต้องจัดหาเพิ่มในปีต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาด้านงบประมาณและสวัสดิการในการจัดและดำเนินการแข่งขัน นั้น มีความสำคัญในการจัดและดำเนินการแข่งขันเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ทำให้การแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยต้องล้มเลิกไป ดังเช่นการแข่งขันฟุตบอลรายการสำคัญ

ที่เคยจัดมา เช่น การแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ช็อคเกอร์ลีก และการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์-เซมิโพรลีก ซึ่งเป็นการแข่งขันที่มีรูปแบบที่คล้ายกับการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีกในปัจจุบัน ชาญวิทย์ ผลชีวิน (2533) กล่าวว่า งบประมาณเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดและดำเนินการแข่งขันบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าขาดงบประมาณหรือมีไม่เพียงพอแล้ว จะไม่สามารถจัดและดำเนินการให้เสร็จคล่องตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ ถึงแม้จะมีการวางแผน วางโครงการต่าง ๆ ไว้อย่างดียิ่งเพียงใดก็ตาม และผู้วิจัยยังมีความเห็นอีกว่าการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก พ.ศ. 2539 ประสบปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดและดำเนินการแข่งขันเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาาน ทำให้งบประมาณที่มีอยู่ต้องใช้อย่างจำกัด อีกทั้งจำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันน้อย ซึ่งทำให้ทางฝ่ายจัดการแข่งขัน ขาดรายได้มาใช้ในการพัฒนาส่วนอื่น ๆ และประพันธ์ เปรมศรี (2540) ได้กล่าวว่า สโมสรต่าง ๆ ที่ร่วมในการแข่งขันครั้งนี้ ต่างก็ประสบปัญหาเรื่องงบประมาณเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน ฝ่ายจัดการแข่งขันควรจะให้การสนับสนุนสโมสรต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักฟุตบอล ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของนักฟุตบอลที่จะเป็นตัวแทนทีมชาติต่อไป อีกทั้งควรจะได้มีการเพิ่มงบประมาณในทุก ๆ ด้านของการจัดและดำเนินการแข่งขันเพื่อให้สมบูรณ์แบบ และสโมสรต่าง ๆ หลายสโมสร ก็ยังไม่มีมาให้เงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงให้กับที่เป็นนักฟุตบอลอาชีพ สวัสดิการต่าง ๆ ก็ยังไม่ดึงดูดใจแก่ผู้เล่นเท่าที่ควร จึงทำให้การเล่นไม่ค่อยตื่นเต้น น่าสนใจ ส่งผลต่อจำนวนผู้ชมที่น้อยอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพอล (Paul, 1983) ที่พบว่า ฐานะทางด้านการเงินที่ดีเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่มีผลต่อความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของนักกีฬา ซึ่งนอกเหนือจากคุณภาพของผู้ฝึกสอน ประสบการณ์การแข่งขัน การสนับสนุนของญาติ เพื่อนฝูง เป็นต้น อีกทั้งผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของนักฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขัน เพื่อเป็นการสร้างเกณฑ์หรือสร้างมาตรฐานเงินเดือนสำหรับสำหรับนักฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ดังเช่นการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์เซมิโพรลีกที่เคยจัดมาแล้ว คือได้มีการกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำ สำหรับนักฟุตบอลที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักฟุตบอลอาชีพกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ แยกจากนั้นสมาคมฟุตบอลควรช่วยเหลือสโมสรต่าง ๆ เกี่ยวกับการติดต่อซื้อผู้เล่นชาวต่างชาติเข้ามาร่วมในสโมสรที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีกด้วย ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้สโมสรต่าง ๆ สามารถหานักฟุตบอลสำหรับสโมสรได้ง่ายยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษากีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดและดำเนินการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ซึ่งประสบกับปัญหาด้านการจัดดำเนินการ ด้านสนาม อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการแข่งขันและด้านงบประมาณและสวัสดิการ ผู้วิจัยได้เสนอแนะในการจัดและดำเนินการแข่งขัน ดังนี้

1. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ควรวางระเบียบการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การขึ้นอันดับ-การตกอันดับ เป็นต้น และควรมีการกำหนดโปรแกรมการแข่งขันและระยะเวลาการแข่งขันที่แน่นอน อีกทั้งให้สอดคล้องกับการแข่งขันฟุตบอลรายการอื่น ๆ และการแข่งขันฟุตบอลของชาติด้วย

2. ควรจัดการแข่งขันรูปแบบสากล คือเมื่อแข่งขันแบบพบกันหมดแล้วให้ทีมที่มีคะแนนสะสมสูงที่สุดเป็นทีมชนะเลิศการแข่งขัน จากนั้นสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ อาจจัดการแข่งขันขึ้นอีกรายการ โดยนำทีมที่ได้คะแนนสะสมสูงสุดอันดับ 1-4 มาแข่งขันกันอีกครั้ง

3. ควรให้สโมสรฟุตบอลต่าง ๆ เข้าร่วมกับจังหวัด หรือเล่นในนามของจังหวัดหรือจัดทีมจังหวัดขึ้น และใช้สนามของจังหวัดเป็นสนามแข่งขันเมื่อเป็นทีมเหย้า ซึ่งจะทำให้เป็นรูปแบบการแข่งขันฟุตบอลลีกที่แท้จริง ตัวอย่างเช่นทีมจากการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์คัพซึ่งมีลักษณะเป็นทีมของจังหวัด เมื่อมีการแข่งขันจะมีผู้เข้าชมการแข่งขันเป็นจำนวนมาก เพราะเนื่องจากเป็นทีมของจังหวัดตนเอง เป็นต้น

4. ควรมีการประสานงานระหว่างสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ กับสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น จัดให้มีการประชุมร่วมกันให้บ่อยครั้งขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ในส่วนของสโมสรฟุตบอล ควรจะชี้แจงรายละเอียดและเรื่องราวที่สำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดและดำเนินการแข่งขันแก่สมาชิกภายในสโมสรทุกคนให้ทราบด้วย

5. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และใช้สื่อประชาสัมพันธ์ให้หลากหลายมากขึ้น เช่น การโฆษณาในโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ ใบปลิว ป้ายโฆษณา ให้สโมสรฟุตบอลสร้างแฟนคลับของตนเอง จัดรางวัลพิเศษสำหรับสโมสรฟุตบอลที่มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก แจกรางวัลสำหรับคนที่ทาสผลการแข่งขันได้ถูกต้อง เป็นต้น

6. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ควรวางแผนในการจัดการแข่งขันฟุตบอลในทุก ๆ ระดับ เช่น เยาวชน อุดมศึกษา ประชาชน ทั้งที่เป็นแผนระยะสั้นและระยะยาวอย่างค่อ

เนื่อง รวมทั้งแผนการพัฒนาฟุตบอลอาชีพด้วย เช่น การแข่งขันฟุตบอลตั้งแต่ระดับ 16, 18, 20 ปี และสำหรับนักฟุตบอลอาชีพ เป็นต้น

7. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ควรจัดตั้งสมาคมผู้ฟุตบอลอาชีพของประเทศไทยขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพ ตลอดจนสนับสนุนหน่วยงานของรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้มีการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อรองรับการดำเนินงานเพื่อพัฒนากีฬาฟุตบอลอาชีพ

8. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ควรที่จะออกระเบียบการขึ้นทะเบียนนักฟุตบอลอาชีพ ของนักฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก และจำกัดรายการแข่งขันสำหรับนักฟุตบอลอาชีพ หรือจำกัดจำนวนรายการที่จะสามารถเข้าร่วม เพื่อสามารถจัดการแข่งขันได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นการเปิดโอกาสในการพัฒนานักฟุตบอลใหม่ ๆ ขึ้นมา

9. ควรมีการจัดตั้งสหพันธ์แรงงานของนักกีฬาฟุตบอล เพื่อเป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองหรือเรียกร้องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งกับสโมสรฟุตบอลและฝ่ายจัดการแข่งขัน

10. สโมสรฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันทุก ๆ สโมสร ควรจะมีการพัฒนาและยกระดับสโมสรฟุตบอลให้ทันสมัยด้วยตนเอง เช่น มีการจัดการแบบอาชีพ การลงทุนสร้างหรือปรับปรุงสนาม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้สมกับเป็นสโมสรฟุตบอลอาชีพ

11. คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ควรเพิ่มจำนวนสนามแข่งขัน โดยเปิดโอกาสให้สโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ได้จัดหาสนามแข่งขันหรือใช้สนามแข่งขันของตนเอง แต่จะต้องปรับปรุงสนามแข่งขันให้ได้มาตรฐาน

12. สโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ควรพัฒนาความสามารถของผู้เล่นในสโมสร ให้เป็นผู้เล่นที่มีความสามารถที่ดี เพื่อเป็นการดึงดูดจำนวนผู้ชมการแข่งขันให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนานักกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยให้มีคุณภาพที่ดีและทัดเทียมกับต่างประเทศ

13. ผู้จัดการทีมควรมีการพัฒนาสโมสรฟุตบอล โดยมีการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการจัดการกับบุคลากร ด้านการจัดโปรแกรมทั้งเกี่ยวกับการแข่งขันและฝึกซ้อม ด้านการจัดการการตลาด ด้านการจัดการเกี่ยวกับสื่อและข่าวสารในการประชาสัมพันธ์สโมสรฟุตบอล ด้านการจัดการเกี่ยวกับเรื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และด้านการจัดการเกี่ยวกับกฎหมายสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของสโมสรฟุตบอล เป็นต้น

14. ผู้ฝึกสอนที่ร่วมในการแข่งขัน ควรที่จะเป็นผู้ผ่านการอบรมการเป็นผู้ฝึกสอนในระดับสูง และควรพัฒนาเป็นผู้ฝึกสอนอาชีพอย่างแท้จริงเช่นเดียวกับนักฟุตบอล

15. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ควรจัดสัมมนาหรืออบรม ผู้ฝึกสอนและผู้จัดการทีม ในการทีมฟุตบอลอาชีพอย่างต่อเนื่อง และควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฝึกอบรมด้วย

16. ผู้ตัดสินควรมีการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการตัดสิน รวมทั้งความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการปรับปรุงมาตรฐานการตัดสินสู่ระดับนานาชาติมากยิ่งขึ้น

17. คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ควรจัดรางวัลพิเศษสำหรับผู้ตัดสินและผู้ช่วยผู้ตัดสิน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น การให้เป็นผู้ตัดสินในการแข่งขันฟุตบอลนัดสำคัญที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ จัด หรือการแข่งขันฟุตบอลในระดับนานาชาติ เป็นต้น

18. คณะกรรมการจัดการแข่งขัน ควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณารางวัลพิเศษสำหรับสโมสรฟุตบอล ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและนักฟุตบอล โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับจากบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย หรืออาจเป็นคณะกรรมการที่มาจากสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ที่ได้แต่งตั้งขึ้น เป็นต้น

19. ควรมีการทำประกันอุบัติเหตุหรือประกันชีวิต แก่ผู้ที่ร่วมการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก

20. สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฯ ควรจัดหางบประมาณหรือกองทุนในการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพอย่างถาวร เพื่อให้การแข่งขันเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ควรเพิ่มงบประมาณสำหรับกองทุนนักกีฬา และจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพในประเทศ

21. ควรมีการกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของนักฟุตบอลที่ร่วมในการแข่งขันฟุตบอลไทยแลนด์ลีก

22. สโมสรฟุตบอลควรมีการจัดเงินชดเชยหรือสวัสดิการพิเศษ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยเรื่องที่พักในการฝึกซ้อม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปแข่งขันหรือฝึกซ้อม การอำนวยความสะดวกในการเดินทาง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพและปัญหาในการทำทีมฟุตบอลอาชีพ ในสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ที่ร่วมในการแข่งขัน
2. ควรจะมีการศึกษาตัวเองชี้ความสำเร็จการพัฒนานักกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการบริหารกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีประสิทธิภาพ